

گندلی شونہی

مصنف

لعل زادہ ساگر

تول حقوق پہ حق د مصنف کبی محفوظ دی

د کتاب نوم :-	گندلی شونہی
مصنف :-	لعل زادہ ساگر
د چاپ نیټه :-	
شمیر :-	(۱۰۰۰) ټوکه
کمپوزنگ :-	حبیب الرحمن (صافی)
ډیزائن :-	راضی گل
خوړونکے :-	باجوړ پښتو ادبی ټولنه باجوړ ایجنسی
د چاپ ځای :-	اعراف پرنټرز محله جنگی پښور
بیعه	(۱۵۰)

د موندلو در کونه

کتب خانه نافع المسلمین ظفر مارکیټ خار باجوړ
علمی کتب خانه خار باجوړ
مجاهد کتب خانه ماموند اده عنایت کلے باجوړ
بابا کتب خانه چرائی بازار عنایت کلے باجوړ

د لعل زاده ساگر درکونه

(۱) کله ترخو، تحصیل لوی، ماموند، باجوړ ایجنسی فاطا

پښتونخوا

(۲) سلیم ساگر ټول سیل جراب ډیلر کلي نمبر 5 مومن

آباد فیصل آباد

موبائل: 0346-7356900 0301-3000036

برېښنالیک: lalzadasagar@yahoo.com

محمد سلیم شاهد: 0300-7272900 0345-7576600

جهان بهادر صدیقی: 0345-5995711

خصوصی تعاون

له طرفه

د ښاغلي محمد اعظم صیب او ښاغلي حمید الله صیب

اعتماد شوز سنتر ګول مارکیټ ماموند اډه عنایت کله باجوړ

او

ښاغلي سعید عارف باجوړی صیب

او ښاغلي عارفین بنوخی صیب برمنګهم (UK)

لعل زاده ساگر

تېرون

زه د دې کتاب تېرون

د هغه

شاعرانو، ادیبانو

سماجی کارکنانو

ډاکټرانو

استاذانو

هنرمندانو

او مزدورانو په نوم کوم

چې په اخلاص او ایماندارۍ

سره د خپل خوږ وطن او سپیڅلي اولس

خدمت تر سره کوی -

لعل زاده ساګر

ډالۍ

زه دا کتاب هغه مسافرو خویندو ورونو

ته ډالۍ کوم چې په پردیس کېنې هم د

ګران وطن مینه په

زړه کېنې ژوندۍ ساتی

ساګر

گنڊلڀ شونڊڀ

سرليڪ		
شمار	سرليڪ	مخ
۱	د ادب ونه	۱
۲	د ادب ستورے	۱۲
۳	د ساگر فن او د هغه فني چاپير چل	۱۸
۴	مينه محبت د وطن خټه کښي اښکل غواړي	۲۱
۵	خپلې خبرې	۲۴
۶	غزل	۲۸
۷	غزل	۳۰
۸	غزل	۳۲
۹	غزل	۳۴
۱۰	غزل	۳۶
۱۱	غزل	۳۸
۱۲	غزل	۴۰
۱۳	سم قيامت جوړ دے	۴۲

گنڊلڀ شونڊڀ

۱۴	غزل	۴۵
۱۵	غزل	۴۷
۱۶	غزل	۴۹
۱۷	گيلې او فرياد	۵۲
۱۸	غزل	۵۷
۱۹	مزه پاتي نه ده	۵۹
۲۰	دا د چا د لاسه	۶۱
۲۱	غزل	۶۵
۲۲	غزل	۶۷
۲۳	گران وطن ته	۶۹
۲۴	غزل	۷۱
۲۵	اغيار	۷۳
۲۶	غزل	۷۵
۲۷	مسافره	۷۷
۲۸	غزل	۷۹

گندلی شونہی

۲۹	اورونہ	۸۱
۳۰	غزل	۸۳
۳۱	اور دی پری پوری شی	۸۵
۳۲	بی قدری	۸۷
۳۳	تپوس	۸۸
۳۴	دا ولی	۹۰
۳۵	غزل	۹۳
۳۶	غزل	۹۵
۳۷	پنستوربہ	۹۷
۳۸	غزل	۹۹
۳۹	غزل	۱۰۰
۴۰	غزل	۱۰۱
۴۱	سازش	۱۰۳
۴۲	پیروہی	۱۰۴
۴۳	بنکلی	۱۰۶

گندلی شونہی

۴۴	پیروہی	۱۰۸
۴۵	پیروہی	۱۱۰
۴۶	پیروہی	۱۱۲
۴۷	مہنی دی	۱۱۴
۴۸	گرانہ باجورہ	۱۱۶
۴۹	بنکلی وطن	۱۲۰
۵۰	ننگیالے سپاہی	۱۲۴
۵۱	کالج	۱۲۷
۵۲	(ہاتھ موٹر) 14 ماہل	۱۳۰
۵۳	منستر	۱۳۴
۵۴	ایم - این - اے	۱۳۷
۵۵	متاثرین	۱۴۲
۵۶	قطعات	۱۴۵
۵۷	قطعات	۱۴۶
۵۸	قطعات	۱۴۷
۵۹	قطعات	۱۴۸

”د ادب ونه“

پوهان ډير څه ليكي او هر څوك په خپل هنر بڼه پوهيږي ، مونږ چې څه ليكو هغه د ادب په حقله ليكو - د ادب ونه ډيري اوږدې څانگې لري ، او گوري پانږې لري - د دې سوري ته هغه خلق دمه كوي چې كوم خلق د ادب سره اشنا وي - انسان چې د خپل عقل نه كار وانخلي او محنت اونكړي نو مرام ترلاسه كوله نشي -

د ادب د ونې خسمانه اديبان او شاعران كوي - چې هر اديب د ادب لپاره د خپل وس مطابق هلې ځلې كوي - د كوم څيز خسمانه چې په اخلاص سره كيږي نو هغه وده كوي ، لاپرواهي ورته نقصان رسوي ، د ادب په روان كاروان كښې خنډونه پيدا كيدو سره هغه گټې نه ترلاسه كيږي ، د كومي چې مونږ لټون كوؤ - ولې چې د هر كار لپاره خپل هنروي كه چرې مونږ په هنر هم نه پوهيږو او په كږولارو هم روان شو نو دا به زمونږ مجموعي مقصد لپاره د زوال وجه شي - مونږ له پكار دي چې ورورولي اختيار كړو او د

۱۴۹	قطعات	۶۰
۱۵۰	قطعات	۶۱
۱۵۱	درې شعرونه	۶۲
۱۵۲	درې شعرونه	۶۳
۱۵۳	شعرونه	۶۴
۱۵۴	شعرونه	۶۵
۱۵۵	چاربيته	۶۶
۱۵۷	لوبه	۶۷
۱۵۹	بگتي	۶۸
۱۶۱	سندره	۶۹
۱۶۳	سندره	۷۰
۱۶۵	خيبر پښتونخوا	۷۱
۱۶۷	زهري	۷۲
۱۷۰	غزل	۷۳
۱۷۲	هائيكو	۷۴
۱۷۴	غزل	۷۵
۱۷۵	مننه	۷۶

پښتو ژبی او ادب خدمت او کړو - د بې ځاني تعصب نه
ځان اوساتو نو مونږ به د کامیابی هغه مقام وگټو د کوم
لپاره چې مونږ ټولنې جوړې کړې دي -

د ټولنې جوړولو مقصد پیژندل پکار دی - دا تعصب ، حسد
او تنگ نظری نه منی - څوک چې دا کارونه کوی هغه خلق
د ژوند په هر ډگر کېنې پاتې وی - په کومو خلقو کېنې چې
د یو بل قدر نه وی د مشروینا منلو ته تیار نه وی نو دغه خلق
د ټولنې لپاره هیڅ د خیر ښیگرې کار نشی کولې او نه به
پرمختګ وکړی - ولې چې یوې ټولنې ته د پرمختګ او
بریالیتوب لپاره مینه او اخلاص ډیر ضروری وی ، ځکه
چې د خدمت اډانه په دې وی - چې د بل خبره واورې نو
خپله خبره به نورو ته اورسوي - د خپل قام او ادب خدمت په
رون تندي کول پکار دی - زموږ کار د تعصب نه پاک د
دادب د ونې خسمانه ده - او خلقو ته وښایو چې پښتانه د
ژوند په هر ډگر کېنې ځان مخکښی بوتلل غواړی ، که
هغه امن ، ورورولی ، خوشحالی ننگ غیرت یا د خپلې

خاورې حفاظت ، ټیکنالوجی وی که شعروادب وی - مونږ په
هر لحاظ سره ځان کامل او تیار ساتل غواړو -

زه دلته د ځلمی شاعر لعل زاده ساگر د شعری مجموعې ”
گنډلې شونډې“ پخپله یو څو خبرې کول غواړم -

ساگر صیب چې د پلار نوم یې کشور خان (مرحوم) دی - په
قوم ترکانی سلیمان خیل دی - د باجوړ ایجنسی تحصیل
ماموند ترخونومې کلی استوګنه کوی - چونکه یو کور
ئې په مردان کېنې هم وو - ساگر صیب د ضلع مردان په
مصری آباد نومې کلی کېنې د مارچ په دویمه نیټه کال
۱۹۸۱ء کېنې زیږیدل دی - پرائمری او اتم پوری تعلیم یې
د ترخو په سرکاری سکول کېنې حاصل کړی دی - لسم
ئې د گورنمنټ هائی سکول برخلوزونه کړی دی - د
گورنمنټ ډگری کالج خاړنه ئې پرائیویټ دولسم او
څوارلسم پاس کړی دی - د ملاکنډ یونیورسټی نه یې په
امتیازی نمبرو سره پرائیویټ ایم - اے پښتو کړی ده -

د شاعری اغازی یې د ۱۹۹۶ء نه کړی دی - اولنۍ شعری

مجموعه ”سپرلے د مینې تصویرونه شیندی“ یې په کال 2004ء کښې او دویمه شعری مجموعه ”سپینې خبرې“ یې په کال 2007ء کښې چاپ شوی ده - دایې دریمه شعری مجموعه ده -

د باجوړ پښتو ادبی ټولنې غړې ده - د ادب د ونې خدمت ډیر په اخلاص او روڼ تندی سره کوی - ساگر صیب ډیر مینه ناک انسان ده - هر وخت یې په مخ مسکا خوره وی - یار باش ده په دوستانو ځان قربانوی - د خلقو خدمت خپل فرض گنړی - سپین نیتې ده په هر چا پوند اعتماد کوی - له دغې کبله یې مالی زیانونه هم پورته کړي دي - ساگر صیب د شاعرۍ په ټولو اصنافو طبع آزمایي کړې ده - غزل، نظم، لوبه، سندرې، چاربتې، بگتۍ، گلیمرک، آزاد نظم، معرۍ نظم او تپه لیکي په هائیکو کښې خو ماسټر ده -

د باجوړ زمکه د ادب لپاره ډېره زرخېزه ثابت شوې ده - دلته ډیر تکړه او کامل شاعران پیدا شوي دي - که په تیر وخت کښې پښتو ژبی ته دې خاورې د فضل محمود

مخفی صیب، عبدالمجید افغانی صیب او عبدالحلیم اثر صیب غونډې شاعران وربخښلي دي نو په اوس وخت کښې ئې د عبدالرشید رشید صیب، باچا زاده حیران صیب، عبدالحق درد صیب، اشنا باجوړی صیب او لعل زاده ساگر صیب غونډې شاعران هم د خپلې ژبی او ادب خدمت ته ملا ترلې ده -

ساگر صیب په دې شعری مجموعه ”گنډلې شونډې“ کښې د وطن سره د غم ټپلي اولس سره خپله سوچه مینه څائې په څائې په شعرونو کښې ښکاره کړې ده -

د ”ښکلی وطن“ نومې نظم کښې څه داسې وایي:

دا جنت وطن مې په بمونو پېرزو نشی

دا ښکلی ځوانان مې په قتلونو پېرزو نشی

دا ننگیالې قوم مې په دردونو پېرزو نشی

دا سپیڅلی خلق د غمونو په آمان کړي

دا ښکلې وطن خدایا د امن گلستان کړي

د خپلې ژبې سره د مينې اظهار داسې کوي:

ستا دليونۍ مينې که زور نه وې
دومره به مې نوم په دنيا خور نه وې

يامې تاسره دا ظلم نه ليدې
يا په دې وطن کښې زما کور نه وې

مابه درته ټول ژوند وقف کړې وې
غم که د معاش راباندې سور نه وې

ساگر صيب له په عملي ژوند کښې ډيرو خلقو د هوکې
ورکړې دې نو ځکه يې په دې وينا مجبوره کړې ده.

ساگر په نوم د دوستۍ ډيرو لوت کړو
نور به په چا باندې باور نه کوي

يا

هغه وخت مې زړه ساگره ټق وچوي
چرته چې دوستان راسره بد کوي

ساگر صيب ډيرو روکې ؤو چې په کال 1989 کښې يې
پلار د دې فاني دنيا نه لاړو. هغه د خود داري لمنه پرې نه
ښوده. په خلورم جماعت کښې ؤو چې لاهور ته د
مزدوري لپاره لاړو. ساگر صيب د پنجاب په هر ښار کښې
مزدوري کړې ده. د کشمير مختلفو ښارونو کښې ئې هم
د غم روزگار په سلسله کښې پاتې شوې ده. هغه په
هوټل کښې باروالی کړې ده. د بسونو په سټاپونو کښې
ئې جوس تافياني خرڅې کړې دي، په اوگه باندې يې
چپلې خرڅې کړې دي، ټاټکې يې په سروړۍ دي، په
گرځيدويې چشمې هم خرڅې کړې دي. لکه دې شعر
کښې د خپلې بې وسۍ او بې قدرۍ اظهار کړې ده.

شپاړسم پاس دوه کتابونه مې چاپ

گرځم په روډ باندې چشمې خرڅوؤم

ساگر صيب د جبر او استبداد غندنه نيغ په نيغه کړې ده. د غم
خپلې اولس ترجماني يې ښه په ډاگه کړې ده. چې څه ئې
ليدلی دی او څه يې محسوس کړی دی، د شعر ښکلې لباس

يې وراغوسته دے - شاعري يې په ساده ژبه کښې ده خو اثر
يې ډير ژور دے - رجحان يې زيات مقصديت طرف ته دے ،
ځکه يې شاعري په اولس کښې يو ځانگړې حيثيت لري -
شاعري يې د مصلحت ښکار نه ده ، بغير د څه د ويري ترڅې
يې خپله مدعا لوستونکي ته وړاندې کړې ده - شاعري يې د
طبقاتي نظام او معاشرتي ظلمونو خلاف د بغاوت اعلان دے -
ساگر صيب چې په معاشره کښې کړليچونه ويني ، د عام
وگړي درديدلي حالاتو ته گوري نوزړه يې ژاړې لکه وائي:
خومره ارزانه د انسان وينه توييږي دلته
ښکله وطن زمونږ وړانيري دا د چا د لاسه
د غم تکليف نه هر سړي ته جنازي پرتې دي
خفه زهير مړاوي ښکاريږي دا د چا د لاسه
گرانه گراني کښې ژوند کول د چا د وسې نه دي
هرڅه د اور په نرخ خرڅيږي دا د چا د چالاسه

ملگري خو وائي چې ساگر صيب باقاعده (ريگولر) مينه نه ده کړې
توله مينه ئې په قسطونه کښې کړې ده، خو بيا يې هم د مينې
مضمونونه ډير په ښکلي انداز کښې ترلي دي يو شعر کښې وائي
جانان ويل گيله مند ئم تا سره نه کوم خبرې
بيا پت يې راله کيښودل لاسونه په لاسونو
يا دا
زما نوم نه پکښې گل د گلاب جوړ کړي
چې نکريزي لگوي په خپلو لاسو
ساگر صيب په شعرونو کښې ښکلي تشبيهات هم راوړي
مثلاً
وريځې په اسمان کښې وار خطا ښکاري
درد ته د زړگي زما حيراني دي
ماته دې تندي ياره روڼ کړې دے
نن مې د ارمان سندرې ځواني دي
يا

خواره بانې ، پریشانې زلفې او کاته د غصب
بیا پښتنو ښکاری خپل مینځ کښې انتشار کړې دې
ساگر صیب په ځنو ځایونو کښې د طنز و مزاح نه هم ښه کار
اخیستې دې - او د معاشرې په طبقاتي نظام ئې گوزارونه کړي دي -

غریب سره مالداره هروخت شرتې مړنې دي
په خټه چې ماړه دي نو نهر ته مړنې دي

دوی کله لینډ کروزر والا هیچرته راگیرنکړو
زمونږ پولیس والا خو کلینډر ته مړنې دي
بل ځای په یوه پیروډی کښې څه داسې وائی

جوړېږي هروا کدارنه تل د جال میرات مړې
لری په حق وهنه کښې کمال میرات مړې

راشن ته په قطار کښې خان ملک چې کله وینم
ویم سم یې په شریکه کړو گوښمال میرات مړې

دې نه علاوه ساگر صیب په دې کتاب کښې د معاشرې هر
اړخ چیرلې دې - د مظلومې طبقې سره ئې د خپلې
همدردي اظهار کړې دې -

د ساگر صیب د شاعری که هر اړخ لولی نو لوستونکي له
به مزه ورکوي ، او خپل مقصد هم ترې ترلاسه کولې شي -
یقین لرم چې د ساگر صیب دا مجموعه به خپل مرام ترلاسه
کړي - د لوستونکو تنده به ماته کړي ، لوستونکي به د خپلو
دردونو او ستونزو تصویرونه په دې مجموعه کښې اووینی -

هیله لرم چې مینه وال به د ساگر صیب دې کړاؤ ته په درنه
سترگه وگوري - زما دعا ده چې ځدای پاک دې نورو شاعرانو
ملگرو له هم د ساگر صیب پشان توفیق ورکړي ، چې خپله
شاعری د ملک و قوم د خدمت لپاره په کار راولي - آمین -

شیرجان گرویده

باجوړ پښتو ادبي کاروان

عنایت کله باجوړ

20/06/2012

”د ادب ستورې“

د باجوړ سیمې یو ځوان فکر شاعریو خوږ ژبه انسان چې زما د ادبی لارې ملگرې هم دی - لعل زاده ساگر چې د مردان په مصري آباد کلی کښې یې سترگې غړولې دي - نن سبا د باجوړ تحصیل ماموند په ترڅو کلی کښې د ژوند شپې ورځې تیروي -

ساگر صیب چې هر څه وائی هغه کښې د هغه نفرت ، مینه ، دشمنی د جذبانو او احساساتو په رڼا کښې په صداقت شامله وي - هغه کله هم د دروغو او منافقت نه د ژوند په لاره کښې ګټه نه ده پورته کړې - ساگر صیب یو حقیقت پسند سوچ لری ، هم دغه وجه ده چې په دې معاشره کښې سره د شپاړسم ډګري بې روزګاره ګرځي - دلته خو خلق په حقیقت سترګې پټوي - د رشوت او سفارش زینه ږدي او په مخکښې ځي - خو ساگر صیب په هغوی کښې نه دی - په خپلو خدائو ورکړو نعمتونو شکر وباسي - د ژوند چارو ته یو ازاد ماحول غوره کوي -

بناغله د خپل روزګار سره سره د خپلې مورنۍ ژبې پښتو د خدمت لپاره ملاتړلې ده - تردې دمه یې دا دریمه شعری ګڼه ده ، چې چاپ کیږي ، د اسمان د پلوشو نه د خپلې خاورې د وږمونه د خپل قوم د بدې ورځې او نغمونه د الهام ژبې له توري راوړي -

د ساگر صیب فنی عمر خو دومره نه دی خو که د هغه د شعر څنې اړخونه که مونږ او ګورو ، نو هغه د پښتو په زوړ او په نوی کلاسیکي ، اولسي ادب او طنز و مزاح باندې یې پوره طبع آزمایی کړې ده - او تر ډیره حده کامیاب دی - د ادب په لاره یې ډیر چټک ګامونه پورته کړي دي - هغه ورځ لري نه ده چې ساگر صیب به د پښتو ژبې په لویو شاعرانو کښې شمار له کیږي -

تنقیدی نظر که د ساگر صیب په تخلیق و غورزوؤ ، نو دا تهپیک ده چې خامیانې به پکښې وي ، خو په اوږو کښې د مالګې برابر - په دنیا کښې داسې یولیکوال هم څوک په ګوته کول نشي چې د هغه په لیک کښې به کمه نه وي -

ساگر صيب پخپله وائی :

اوس خو د الفت په نوم آبادې دی
زه چې نه راځم دا کوڅې وړانې دی

بدې ورځې تیرې به ساگره شی
بنې ورځې امید دے راروانې دی

راځی چې اوس د ساگر صيب د شاعری څه نمونې وگورو
- ښاغله د معاشرې په هر اړخ ژور نظر لری ، د ملک وقوم
سره د مینې اندازه یې د دې نه لگولې شو ، چې ارمان مې
دا دے چې داسې څوک نشته چې دا خواران د ظالمانو نه
خلاص کړی ، او هر طرفته خوشحالی شی - او دا ملک گل
وگلزار شی - شاعری یې انقلاب ته اشاره کوی ، د خدائے
پاک نه سرلښکر غواړی - لکه وائی :

دا زخمی وطن اولس به خو پورې لوتلې شی
زړه کښې مې دردونه په چپو دی مظلومانو له

داسې به ساگره د اولس وینه خرڅیږی څو
نشته څوک سزا ورکړی د ملک دې غدارانو له
نن سبا چې په پښتنو کوم جنگ په زور ورتپل شو دے ،
زمونږ مشران او بعضې خلق یې مرسته کوی - بې گناه
پښتانه پکښې مړه کیږی ، او زوریرې ، شاعر دلته د خپل
قوم نه غافله نه دے ، خپل الهامی لهجه کښې داسې وائی
د مدعیانو پکښې نوک قدرې زخمی هم نه شو
تول بې گناه پکښې قتلیرې سم قیامت جوړ دے
دا واکداران خو د اته کوټو دننه ناست دی
وطن په مونږ باندې وړانیرې سم قیامت جوړ دے

ښاغله هم لکه د نورو شاعرانو د مجازی مینې او د حسن
پرست نظر خاوند دے ، اوچپ نشی پاتې کیدې - وائی :-
مستو سترگو کړم بیمار خوندونه اخلم
د مئین زړه بې قرار خوندونه اخلم

بنڪلے يار راتہ په سرو شونڊو مسڪے دے
 په خزان کښي د بهار خوندونه اخلم
 بيا دلته شاعر د پښتني مينې اظهار شه په دې ډول کوی
 بيا په شه غصه يي راتہ اووايا
 مانہ که خفه يي راتہ اووايا

ستا مړو مړو کتو مې زړگے سوے دے
 اوريي که لمبه يي راتہ اووايا

شاعره د خپل وطن ښکلا په دې حالاتو کښي ډيره پيکه
 پيکه ښکاري او ډير په افسوس سره داسې وائي :-

اوس په سپرلي او په اختر کښي مزه پاتې نه ده
 ښکلي سحر او مازيگر کښي مزه پاتې نه ده

مونږ به دلته زخمی زړونو له ټکور ورکوؤ
 پرهر پرهر شو پيښور کښي مزه پاتې نه ده

زه په آخر کښي د ساگر صيب په دې شعرونو رخصت اخلم
 رڼا د علم ورکړي په تعليم يي برابر کړي
 دا واره هنر مند کړي خو صله او ضمير ورکړي
 خرابو عادتونو رواجونو نه يي لر کړي

وطن اولس خدمت له مې په سمه لار روان کړي
 دا ښکله وطن خدايا د امن گلستان کړي

په ډيره مينه او درنښت

عبدالحق دردخلوزي

صدر باجوړ پښتو ادبي ټولنه

26 جون 2012

”د ساگر فن او د هغه فني چاپير چل“

وائی چې شعر د داخلی کیفیت خارج ته د اظهار د ټولو ژبو نه په زړه پوری او موثره ژبه او ذریعۀ ده - هر څو که دغه داخلی کیفیت د خارجی اسبابو رد عمل وی -

د ښاغلی لعل زاده ساگر دریمۀ شعری ټولګه ”گنډلې شونډې“ ستاسو په لاس کښی دی ، چې د هغه د ژوند په رنگینو او غمگینو حادثو، په قامی بې ارزو، اولسی بې وسو او اجتماعی بې حسو اډانه دی - د حیرت خبره داده چې د ښاغلی د فطرتی ظرافت خواږه شه داسی په هر ټکی کښی بریښی ، چه یوه بې ساخته مسکا په شونډو خوره کړی او یوی لمحی د پاره سره د تریخ حقیقت نه هم محظوظ کړی -

د بده مرغه ښاغلی ته هیڅ قسمه تنقیدی او اصلاحی موقعی نه دی موجودی چې په اخلاص ئی فن د تنقید د آئینی نه تیر شی اوسر خنه ئی اوکړه شی - په دغسی ماحول کښی داسی شعر لیکل هم ډیر لوی هنر

دی - لازم ګڼم چی د ادب د ادنی طالب علم په حیث د خپلې سیمې د هغه استاذانو نه ګیله اوکړم چې د ساگر صیب دغه مسودۀ ئی د میاشتی د کتلو نه پس هم بغیر د سریزی یاخه قسم لیک نه هغوی ته واپس کړه - زه په دی ویاړم چې د ساگر صیب په کتاب خپل تاثرات لیکم ، د ساگر صیب دغه دریم تصنیف هم لکه د هغوی د مخکښې چاپ کتابونو په پښتو ادب کښی زړه راښکونکی او ګټه وړه اضافه ګڼم - او هغوی ته داد ورکوم چې په خپل لنډ تنګ معاش کښی هم د پښتو ادب ته د خپلې برخې پڼګه ورکوی - هم د هغوی په رنگ کښی هم د هغوی په خو شعرونو درته هم د هغوی پیژندګلو کوم -

ښاغلی په ادب کښی شپاړسم کړه دی ، نو وائی شپاړسم پاس دوه کتابونه مې چهاپ گرځم په روډ باندي چشمی خرڅوم ښاغلی په وطن کښې مسافر او په شته کور کښی د روزی په تلاش کښی بې کوره دی - د وطن د مینې او د قامی

غریت دغه بنائسته امتزاج څه داسی وائی :

منمه چی د مور او پلاره خوږ ئې خو مجبور یو

وطنه درنه زار ستا په لیدو پسې رانده شو

میننه ئی څه داسی کړی :

زما نوم نه پکی گل د گلاب جوړ کړی

چی نکریزی لگوی په خپلو لاسو

د تیری لسیزی د تباہی د متاثرینو بنیادی ضرورتونه څه

داسی په گوته کوی -

دا به د لوږی مړه شی

دوی له ډوډی پکار ده

دوی له پوشاک پکار ده

دوی له کیږدی پکار ده

د بناغلی ساگر صیب د نور روښانه مستقبل او خوشاله

ژوند په هیله دا تاسو او دا ساگر صیب - په درناوی

آشنا باجوړی

28 جولائی 2012

میننه محبت د وطن خپه کښی اښکل غواړی

زه د عبدالحق درد ډیر مشکوریم ، چې هغه زما په حقله

یو ډیر دروند او ژور فکر لری ، ما باندې د دې خبرې پوره

اعتماد لری ، چې رشید لالا باندی زه هر قسم خدمت

واچوؤم ، انکار نه کوی - الله رب العزت دې وکړی چې زه

ئې د سوچ او فکر په معیار پوره وخیژم . حالانکه په دې

وخت کښې زه دومره بیماریم چې خپله ټوله توجه مې

خپل ځان ته ده - زما د ملا مورې خراب دی ، د هغې د

لاسه زه گرځیدې نشم - تردې چې جمات له مانځه له هم

نشم تللی - کور کښې هم مونځ په ناسته کوم -

ملگری راسره په موبائل خبرې کوی ، خله خو مې روغه ده

، خبرې صحیح کوم څوک نه وائی چې گنې بیمار ده -

ماته درد صیب په تیلی فون اووئیل ، چې زمونږ یو

ملگری لعل زاده ساگر کتاب چاپ کوی ، نو ته مهربانی

وکړه په هغې لیکل وکړه - ماترینه د کتاب مطالبه وکړه ،

چې کتاب راولیږه ، نو بیا د هغې مطابق به زړه پوری

ليڪل وڪرم - هغه اوويل چي ماسره خو ڪتاب هم نشته ،
 درليزلے يي هم نشم ، ٿان سره ئي پيڻپور ته وره دے ، په
 موبائيل يي يو ٿو شعرونه په مسيح ڪنبي درليزم - په
 دي به زه په حقير فڪر خپلو لوستونڪو ته يو ٿو خبري د
 لعل زاده ساگر په حقله وڪرم - خپل دا مات گد شعرونه د
 گرانو لوستونڪو په خدمت ڪنبي پيش كوم -

نن زما قلم پاڻي ساگر باندې ليڪل غواڙي
 مينه محبت د وطن خٽه ڪنبي انيڪل غواڙي

غم ڪنبي خوشحالي ته رسيدل د ساگر فڪر دے
 ڪرے په ٿرا ڪنبي يي د طنز و مزاح ذڪر دے

ڊير زيات ٿرپيدلے ڪرپيدلے خنديدل غواڙي
 مينه محبت د وطن خٽه ڪنبي انيڪل غواڙي

مايې ڊير صفت د عبدالحق نه اوريدلے دے
 وخت پڪنبي ڊير شومے ما پخپله هم ليدلے دے

دغه رنگ زلمي ٿان خپل مرام ته رسول غواڙي
 مينه محبت د وطن خٽه ڪنبي انيڪل غواڙي

دا د باجوڙ د غيرتي قام غيرتي بچي
 دا چي ننگ ناموس هم د پڻتو په نوم گتي بچي

لار د مستقبل د ڪاميابي دي ته بنودل غواڙي
 مينه محبت د وطن خٽه ڪنبي انيڪل غواڙي

دي په ملڪ ڪنبي امن غواڙي مينه محبت غواڙي
 سر غواڙي ، سڪون غواڙي عزت غواڙي راحت غواڙي

خپل ڪور غواڙي جوڙ د نورو ڪور هم جوڙول غواڙي
 مينه محبت د وطن خٽه ڪنبي انيڪل غواڙي

په ڊيره درنه مينه

عبدالرشيد رشيد

باني باجوڙ پڻتو ادبي ٽولنه حال مقيم رانا ٽاؤن لاهور

29/06/2012

خپلې خبرې

خدائے پاک چې چاله کوم هنر او صلاحیت ورکړې نو پکار ده چې هغه د ملک و قوم د خدمت لپاره استعمال کړي . شعرو شاعري چونکه یوه قدرتی عصبه ده ، په دې کرکيچن حالاتو کښې د شاعرانو او ادیبانو فرض جوړېږي چې هغه د قوم صحیح لارښودنه وکړي . او قوم اجتماعی گټې طرفته مایل کړي . په معاشره کښې چې کومې معاشرتی ، تهذیبی ، سماجی ، سیاسی ، او طبقاتی بدۍ دي ، د هغې نشاندې وکړي ، او قوم سره د هغې بدو په ختمیدو کښې خپل بهترین فکر استعمال کړي .

د نفرت ، حسد ، تعصب ، بدگمانۍ ، او منافقت جرړې وباسي . د اخلاص و صداقت ، محبت ، همدردۍ ، ورورولۍ ، حق غوښتنې او قومی وحدت لپاره په اولس کښې شعور و پیدای پیدا کړي . د خپلو سپیڅلو احساساتو او جذباتو په ذریعه اولس په سمه لار روان کړي . د ظلم غندنه وکړي ، د انصاف و خدمت ستاینه وکړي .

د انسانیت د خدمت او د مظلوم اولس د زخمونو د مرهم پټۍ په جذبه ستاسو په درانه حضور کښې زه خپل دا ادنی کوشش د کتاب په شکل کښې وړاندې کوم .

زه د خپلو عزت مندو او درنو دوستانو ښاغلی عبدالحق درد صیب ، ښاغلی اشنا باجوړی صیب ، ښاغلی شیرجان گرویده صیب ، ښاغلی عبدالرشید رشید صیب ډیره زیاته مننه کوم چې مونږ سره یې د کتاب په چاپ کیدو کښې هر قسم اصلاحی او اخلاقی مرستی وکړي .

هم د دې دوستانو مینه ده چې زما حوصلې یې ځوانې ساتلې دي . ماله ئې په هر قدم ډاډگیرنه راکړې ده . او دا د دوی پیرزوينې او قدردانۍ ده چې زه کله هم د دوی په مینځ کښې د احساس کمتری ښکار شوم نه یم . دا دوستان زما د ژوند قیمتی سرمایه ده . ډیرې خوشحالیانې او روښانه سباؤن ورته غواړم .

زه د ښاغلی حبیب الحسن یاد صیب ، ښاغلی سلطان یوسف سلطان صیب ، ښاغلی عبدالودود بادل صیب ،

بناغلی قادر خان سیال صیب ، بناغلی حبیب افغان صیب ، بناغلی اجمل تنها صیب ، بناغلی محمد خان باجوړی صیب ، بناغلی انورزاده نگار صیب ، بناغلی باچا زاده حیران صیب ، بناغلی عمران ارمان صیب ، بناغلی انور زاده گلیار صیب ، بناغلی جعفر خان جعفر صیب ، بناغلی ناصر خان ناصر صیب ، بناغلی رحمن الله ساحل صیب ، بناغلی ثلحان باجوړی صیب ، بناغلی سبحان الله سبحان صیب بناغلی طارق عزیز بینوا صیب ، بناغلی رحمت الله محسن صیب ، بناغلی اسماعیل سیار صیب ، او بناغلی اسماعیل سائیان صیب ډیر احسان مند یم ، چې د خپل حق نه زیات عزت او درناوی یې راکړې دے ، په ادبی هلوږلو کښې ئې ماسره ډیر کړاؤنه ترسره کړې دی ، اولکه د سکه ورور ئې زه په ملا تپولے یم ، ښې ورځې شپې ورته غواړم ، د هر قسم غم و تکلیف نه دې خدائے په امان کښې ساتی -

د خپل محترم او قدرمنو دوستانو بناغلی محمد اعظم صیب ، بناغلی حمید الله صیب ، بناغلی سعید عارف

صیب ، بناغلی عارفین بنوڅی صیب ډیر زیات مشکور یم ، چې د دې کتاب د چاپ کولو ټوله ذمه واری ئې په غاړه واخیسته -

دا د دې بناغلو د پښتو ژبې او ادب سره د مینې اظهار دے - او هیله لرم چې بیا لپاره به هم دوی دغه شان د پښتو ژبې او ادب خدمات جاری ساتی -

الله دې وکړی چې هر قسم کامیابی او بریالیتوب ئې نصیب شی -

ستاسو د عزت او خوشحالی نه ډک ژوند په طمع

لعل زاده ساگر

30 جون 2012

غزل

نڪريزو باندې ليڪي مڃي شعرونه په لاسونو
د نوم نه جوړوي مڃي يارگلونه په لاسونو

شرنگايي د بنگروله تندرولو ځمکه نه ده
راوستي يې دې چم کښې قيامتونه په لاسونو

زما د زړه قاتله رانه څنگه منکريږي
زما د وينو شته دې نښانونه په لاسونو

شرابونه انکار به ورته څنگ وکړم ملگرو
پخپله ډکوي چې يار جامونه په لاسونو

جانان ويل گيله مند يم تاسره نه کوم خبرې
بيا پت يې راله کيښودل لاسونه په لاسونو

په کړينو د لاسونو کښې پيدا مڃي نکرې ياره
څو ځله مڃي جوړ کړي دې زخمونه په لاسونو

چې بيا ئې ربه څه خبره زړه کښې ده راغلي
د بام نه يې کول اشارتونه په لاسونو

د ښکلو ښکلو دې ادا ساگره ليونی کړو
چې کله پتوي رانه مخونه په لاسونو

راولپنډي 7/06/2007

غزل

شه وڪرم جانان راسره بد کوی
ڊيردے په ماگران راسره بد کوی

ٽول عمر يي نيمه لار کڻي پريڻي یم
دا ښکلی ياران راسره بد کوی

تانه شه گيله په زړه کڻي نه لرم
خدایا ستا انسان راسره بد کوی

ماڅه ناقرار مزاج موندلے دے
خپل زړه پريشان راسره بد کوی

ماد زړه حجره ورته پرانيستی ده
نه راځي مهمان راسره بد کوی

سرزما دشمن ته ٽيٽول غواړي
دا خپل مشران راسره بد کوی

بيا يي سودا کړي ده زما په سر
تل خپل واکداران راسره بد کوی

دا وطن يي مونږ باندې دوزخ کړلو
ټول جاگيرداران راسره بد کوی

هغه وخت مې زړه ساگره تق وچوی
چرته چې دوستان راسره بد کوی

باجوړ 16-8-2008

غزل

سترگي دې خنگ کاڳه واڳه گوري
بياراله کار د ژوندانه گوري

زړه چي په چا باندې مئين شي کله
هغه نه تور گوري نه سره گوري

سترگي مې ستا سترگو ته ځکه څير شوې
پکښي زما ورک شوي زړه گوري

ستا قدمونو کښي مې سرايښي دے
ولي اسمان ته دې بانه گوري

ډيره مزه کوي د کار ملگري
پښتون نظر مې پښتانه گوري

ښه په اخلاص ورسره مينه کوؤم
څوک راله بد گوري که ښه گوري

ماستاد ځانه سره ځان يو کړے
ځان اوس په ځان کښي ويا څه گوري

ساگره دائي د وفا نځښي دي
د رقيب مخکښي راته نه گوري

باجوړ 25/8/08

غزل

چي ڪلهه يي راياده شي نامه نوڙا راشي
زخمونه ڌڙڳي مڀ شي تازه نوڙا راشي

زه هم پڪڻبي ڌ خيلي ڙڙي مينڀ تصوير وينم
چي بل راته ڪوي خيله قيصه نوڙا راشي

هم دلته ڪڻبي به هروخت نوڙي نوڙي تماشڀ وي
چي ڪلهه يي تيريرڀم په ڪوڙهه نوڙا راشي

چي نور قامونه څنگه خوش نصيبه دي دنيا ڪڻبي
چي وينم پڻتانه خفه خفه نوڙا راشي

قائل زه په دوستي ڪڻبي ڌ اخلاص و صداقت يم
مقصد چي ڌڊي وگرځي پيسه نوڙا راشي

اغيار دومره نران نه دي چي ما باندڀ بريد او ڪري
دا خيل چي مڀ وروپاندڀ ڪري اوگه نوڙا راشي

فرعون راته خدائے پاڪ دے جوڙ ڪڙي ڌ اغيار نه
چي مونڀ ڪلهه مجبور ڪري په سجده نوڙا راشي

په خيل وطن ڪڻبي مخڪڻبي خوزه داسڀ ساگر نه ووم
چي څوڪ مڀ مخ ته ونيسي آئينه نوڙا راشي

ترخو باجوڙ - 28/9/2007

غزل

د وفا مينې گلونه سرِ عام ڪړه
د انسان په هر حالت ڪنڀي احترام ڪړه

مسئلي تش په دعا هم نه حل ڪيري
د عمل کانپڙ ميدان ڪنڀي پورته گام ڪړه

قافله ڪه رسول غواڙي منزل ته
د دڻواني خوبونه خان باندې حرام ڪړه

اتلان ساقی لائق د مئونه دی
ورته ډک مې د تازه وينو نه جام ڪړه

د پردی وطن سندرې به خو وايي
په هنر باندې دا خپل وطن روم شام ڪړه

د اخلاق وکردار داسي نمونه شه
چې دا نور قومونه تاسو ته سلام ڪړه

د سامراج د تالی ختې نېست و نابود ڪړه
ورک د دې خاورې نه دا جبري نظام ڪړه

ساگر جانه ڪه نور هيڅ کولې نشي
باشعوره باهمته دې خپل قام ڪړه

ترخو باجوړ 7/8/06

غزل

نه مونږه غم چرته د خان نه د جهان ڪرے دے
مونږه د دار په سر هم ذکر د جانان ڪرے دے

زمونږ د خوارو په قسمت کښې هډو گټه نشته
مونږه د بل لپاره ټول عمر تاوان ڪرے دے

دا چې خراب يو مونږ د ننگ خبرې پريښي ټولې
مدام مونږ ذکر د اوربل او د پيزوان ڪرے دے

خوانۍ يې خاورې ڪړې بې ځايه څوک پرې رحم نكړي
په داسې حال کښې مې د چم پيغلو گذران ڪرے دے

ماخو د هر ښکلي په درباندي سجده ايښي ده
ما په دې خپل حسن پرست زړگي احسان ڪرے دے

زه اوس د ښکلو په خويونو رسيدلے ټمه
مايې تعليم د اداگانو په ښه شان ڪرے دے

مونږ د غدارو ظالمانو تل غندنه ڪړې
مونږه ليونو خو تل صفت د ښه انسان ڪرے دے

دا سپين لباس هم چې دا غټ غټ محلونه وينې
دي خلقو ټول عمر د بل په مال تالان ڪرے دے

دا چې ساگرينې درته وائي تيرې شوي دي پرې
دا چې وطن له يې د ښه واكدار ارمان ڪرے دے

ترخو باجوړ 27/9/08

غزل

ستا د گل ورين حسن په مينه ودانی کوؤم
زه د دې چمن به په اخلاص نگهبانی کوؤم

ستا د بنگلي څوکي که اسمان سره خبرې کړي
زه د خټو گټو په جونگره کښې خانی کوؤم

هسې نه غرور دې د بنگلا لمن داغداره کړي
دا يو نصيحت درته گلابه زبانی کوؤم

يولاس کښې تسپې دی په بل لاس کښې د شرابو جام
شيخه ته خو وائی زه سوچه مسلمانی کوؤم

روغه د رقيب سره مې ستا په سترگو وکړله
زه هغه پښتون یم چې زر کاله دښمنی کوؤم

خیردې که په بده وی نامه مې خامخا اخله
زه خو څه رقيب نه یم چې تاته شیطانی کوؤم

ماته مشرانو نه میراث دا پاتی شوی دی
ډک یم د پښتون نه حق لپاره من مانی کوؤم

هسې نه د بنگلو په نظر کښې بې اتباره شم
زه که یې واللہ په ترڅ کتو بدگمانی کوؤم

ماسره ساگره د زخمی زړونو مرهم شته دی
زه د خلقو زړونو باندې تل حکمرانی کوؤم

ترخو باجوړ 26/9/8

سم قیامت جوړ دے

گولی د توپو راوړیږی سم قیامت جوړ دے
دلته په هر ځای اورلیږی سم قیامت جوړ دے

تنکی گلونه ظالمانو رالہ اورژول
ماشومان وینو کښې پرځیږی سم قیامت جوړ دے

د مدعیانو پکښې نوک قدرې زخمی هم نه شو
ټول بې گناه پکښې قتلیري سم قیامت جوړ دے

داد پښتون نسل کشی به خدایا کله بس شی
مالی ځانی نقصان یې کیږی سم قیامت جوړ دے

دا واکداران خو داته کوټو دننه ناست دی
وطن په مونږ باندې وړانیږی سم قیامت جوړ دے

څوک د اسلام او څوک د امن په نوم خوری ډالري
ساده عوام مدام خرڅیږی سم قیامت جوړ دے

د ځان تپوس کولې نشی څه بې حسه قوم دے
داسې به ټول عمر ډیږی سم قیامت جوړ دے

د څه لپاره چا لپاره دا مرگ ژوبله کیږی
څوک په دې لوبه نه پوهیږی سم قیامت جوړ دے

غزل

نن چي مي نظر ستا په جبين ولگيده
زړه مي لکه سم کرايين ولگيده

زړه خو زما ځوان دې لا د مينې حادثو ته
خير دې که په بریتو کښي مي سپين ولگيده

تاته چي مي اوکتل نو اوسوم سره لمبه شومه
نمر لکه د هار چي په ائين ولگيده

سترگي نرگسي شونډي دې سرې تورې دې زلفي
نن دې په سپين مخ سپرله رنگين ولگيده

لکه مولي تيپر کت کي پرو اف کوله نه شو
سيلاب د سرو وينو بهيري سم قيامت جوړ دې

دا د روژې مبارک مياشت مو کره لمبو کښي تيره
سحري، افطار کښي توپ غرمي پري سم قيامت جوړ دې

د خویندو، ميندو شرميدو بد حال ته گورمه چي
ساگره زړه زما ډوبيري سم قيامت جوړ دې

ترخو باجوړ 23/9/08

غزل

خنڱ کنبې د رقيب راته بې طمعې يارمسکے شو
سم راباندې خوږ لکه گبين ولگيده

زير مازيگرې په شين اسمان کنبې پيغلې وريځې
خه رنگين بازار د چين ماچين ولگيده

شپه دې شوگيره کره تنهائي ده جانان ژارې
بس يې کره ساگره ماسپنين ولگيده

ترخوباجوړ 27/9/08

نوي هتکري اغيار وراورې بيا قيديانو له
ورکري په شدت سره جواب دې ظالمانو له

پورې به په سترگو د غريب د کوڅو خاورې کړم
ورکري قيمتي رانجه زما په ځاي خانانو له

روح ته تازگي هم سکون زړه ته به ميلاؤ دې شي
وچه کره خوله بيا خواري کنبو مزدورانو له

دا د مستقبل معماران پاتې بې تعليمه شو
ژوند به جوړوي څوک دې محرومه ماشومانو له

دا زخمي وطن اولس به څو پورې لوتلے شي
زړه کنبې مې دردونه په چپو دې مظلومانو له

غزل

اوبسڪي مي ڏ سترگو نه رواني دي
نوري مي ڏ ژوند شيپي ورخي گراندي دي

وريخي په اسمان کيني وارخطا بنڪاري
درد ته ڏرڳي زما حيراندي دي

چرته ڏدي ڪلي نه چي لار نشي
دالاري ڪوخي ڇوپه تاخاني دي

سترگي پښتني دي ماته نه گوري
ياز ما په مينه بدگماندي دي

وار خود غريب ڏ ترقي جرنده کيني نه راخي
وريپي ڪري زمونڊ ڏ خلو نونري غتو مارغانو له

تولو ڪرو دھو ڪه ڏ مساواتو ڏ اسلام په نوم
حق چار سولے په انصاف دے حقدارانو له

نورو تهذيبونو کيني يي خلق خيل پيشوا گنري
دلته ڪوهي ڪني شاعرانو اديبانو له

داسي به ساگره ڏ اولس وينه خرخيڙي څو
نشته چي سزا ور ڪري ڏ ملڪ دي غدارانو له

ترخو باجوڙ - 5/10/08

جوڙي مي په زړه د غم تيارې شولي
زلفي دي پرتي په مخ پرېشاني دي

سترگي دي زما اوښکو ته ټيټې کړي
اوښکي زما خومره قدرداني دي

زړه يي زما قتل په چل ول کړلو
ستاناز ادا گاني قاتلاني دي

اوس خو د الفت په نوم آبادي دي
زه چې نه راځم بيا کوڅي وړاني دي

ماته دي تندي ياره روڼ کړي دي
نن مي د ارمان سندرې ځواني دي

مه خوره قسمونه دروغژن اشنا
هسي ستا گيلي راباندې گرانې دي

بدې ورځي تيري به ساگره شي
بني ورځي اميد د رارواني دي

ترخو باجوړ 9/10/08

کيلې او فرياد

کوم خواته چې گوري سره اورونه دی
وسوزيدل کلی دی که غرونه دی

خاندی ظالمان زمونږ په مرگ ژوبله
مونږ باندې اخستی يې خوندونه دی

دې وطن سره مينه کوؤ ډيره
ستا په زړه کښی هغسې شکونه دی

ته به د پښتون په مرگ کمزورۍ شی
پوی شوې د اغیارو سازشونه دی

ته زمونږ په وينو غوښو موږ نشوي
لادې غوړولۍ نور دامونه دی

وژنې مې په نوم د دهشت گرد باندې
تا هم خواره کړې دهشتونه دی

کوم جرم د ښځو ماشومانو وؤ
کت چانه ښی لاس چانه سرونه دی

ویره دې په زړه کښې د الله نشته
چار چاپیرد وينو سیلابونه دی

مره دي مظلومان په سر کونو کره
دا دي کوم قانون کوم انصافونه دي

چاچي دا وطن اولس تباه کرلو
هغوله بنگلي هم انعامونه دي

تاسويي په خپلو کښي خواږه ورونه
تش دي مينځه گروته چلونه دي

هيڅ ضرورت نشته همدري ته دي
مونږ باندې دي کړي فسادونه دي

ستاد لاسه ورک شولو هم سپک شولو
مونږ په سر خورلي تا مالونه دي

غر کولې نشي ظالمانو ته
مونږ ته تکره دي لښکرونه دي

دا خو ستا بچي دي تا ساتلي دي
نن يې ستا گريوان کښي چي لاسونه دي

بس کا په تا ټول قوم پوښي شوي دي
چا لپاره دا مکروه کارونه دي

وچوسره ولي ته لامده سوزي
وايا چي دوي کري کوم جرمونه دي

مونږ باندې بمونه راوريږي تل
څکه مې شعرونه هم بمونه دي

امن خوشحالي په دې وطن راشي
دغه مې ساگره ارمانونه دي

ترخو باجوږ / 30/9/08

غزل

بيا په څه غصه يې راته اووايا
مانه که خفه يې راته اووايا

يادې ځان د قسته ناجان کړې دې
يا ډيره ساده يې راته اووايا

ستا مړو مړو کتو مې زړگي سوي دې
اور يې که لمبه يې راته اووايا

تانه بغیر وخت به په ماتيرنشي
ژوند ته مې خطر ه يې راته اووايا

وايا زه دي خوبن ٿمه ڪه نه ٿمه

ته ڪه پڻتنه يي راته اووايا

تاته سپورمي ويل زه ستا توهين گهم

هرڇه نه بنائسته يي راته اووايا

زه ساگر به خيال ڪبي دي راڻم ڪه نا؟

زڙه ڪبي مڻي ديره يي راته اووايا

راولپنڊي / 18/12/08

مزه پاتي نه ده

اوس په سپرلي او په اختر ڪبي مزه پاتي نه ده

بنڪلي سحر او مازيگر ڪبي مزه پاتي نه ده

نه د ستار سره منگي نه مستي جو نه بنڪاري

په چينارانو په گودر ڪبي مزه پاتي نه ده

مونڙه به دلته زخمي زړونو له ٽڪور ورتو

پرهر پرهر شو پيڻور ڪبي مزه پاتي نه ده

وفا، خلوص د صداقت مينڻي اوس سرخوڙي

چل ول نه ڊڪ وي په دلبر ڪبي مزه پاتي نه ده

خپل خوږ وطن نن د دښمن نه خلاصولي نشي
آه! د پښتون په لړ او بر کښې مزه پاتې نه ده

سوات ، باجوړ او د مومند په بنایست اوربليږي
وزیرستان او په خیبر کښې مزه پاتې نه ده

هغه مستیانې لوبې توقي او سيالونه ورک شو
په ښار او کلي ، سین او غر کښې مزه پاتې نه ده

غمژن ماحول د ساگره پریشان مخونه
د ژوندانه هیش یو ډگر کښې مزه پاتې نه ده

فیصل آباد ، 22/12/08

داد چا د لاسه

بي گناه خلق چې قتليري داد چا د لاسه
تن نه سرونه جدا کيري داد چا د لاسه

خومره ارزانه د انسان وينه توييري دلته
ښکله وطن زمونږ ورانيږي داد چا د لاسه

د ستم گر خلاف خبره څوک کوله نشي
دا ټول د ويري نه رپيري داد چا د لاسه

دې نمروديانو له خدايا يو خليل پيدا کړي
ظلمونه ورځ په ورځ زياتيري داد چا د لاسه

زمونږ حيا زمونږ عزت خوسر عام نيلا شو
زنانه لارو کښې شرميري داد چا د لاسه

گنڊلې شونڊې دی زمونږ د خاموشي په ستنه
خلي موخندا ته نه جوړېږي دا د چا د لاسه

غله او ډاکوان راپاڅېدلی انقلاب غواړي
ټول خپل مفادونه زارېږي دا د چا د لاسه

سړي خواره دي مونږه خوري او خلې هم نه پاکوي
دبمن په دې نيم نيم غټيږي دا د چا د لاسه

د کروړونو په بنگلو کښې به ئې ژوند کولو
اوس په تنبوانو کښې اوسېږي دا د چا د لاسه

شور غوغا جوړه ده هر کور کښې فريادونه څيږي
ماشومان مونږه ته ژپيږي دا د چا د لاسه

گرانې گرانې کښې ژوند کول د چا د وسې نه دي
هرڅه د اور په نرخ خرڅيږي دا د چا د لاسه

د چا تاوان دې اسکولونه کالجونه وران شو
په مدرسو بمونه لويږي دا د چا د لاسه

هسپتالونو له د ويري ډاکټران نه ورځي
زخميان زبیرگی کوي درديږي دا د چا د لاسه

وتلې نه شو نظر بند يو په خپل کور قيديان يو
ژوند مو په سرو لمبو تيريږي دا د چا د لاسه

شوه په بارودو لوغړنه خوشبوداره فضا
په غرونو ، بوټو اور بليږي دا د چا د لاسه

غزل

د غم تڪليف نه هر سري ته جنازي پرتي دي
خفه زهير مپراوي بنڪاري پري دا د چا د لاسه

په خپل وطن كښي مهاجر شو په خيمو كښي اوسي
واړه بچي ورته كړي پري دا د چا د لاسه

چاچي د دې وطن سكون، امن، فضا خراب كړه
خدایا كله به غرقيري دا د چا د لاسه

د قوم غلمي څنگه بيدار كړم چې وطن آباد كړي
ساگره وس مې نه رسي پري دا د چا د لاسه

ترخو باجوړ / 30/9/08

خه رنگين بنكله هيواد د پښتنو دې
دير دردناك پكښي روداد د پښتنو دې

ټول جهان سرمايه دارو پنگ په پنگ كړو
دروغ وائي چې فساد د پښتنو دې

چې مدام پري پښتنو شيندل سرونه
خدایا هغه نن جلاد د پښتنو دې

په دې خاوره هر غاصب ماتې خوړلي
ځان به غرق كړي دا اولاد د پښتنو دې

د پښتون په كور كښي اور به كله مړ شي
سپرليئز وطن برباد د پښتنو دې

غزل

د يار کچه کچه لوظونو باندې تيروتمه
زه يې دروغڙنو قسمونو باندې تيروتمه

ماته به خوږ جانان دا خپل وطن کشمير کړې يو ځل
د نادان زړه په اوميدونو باندې تيروتمه

شيخ خو قسم دے په ساده کښې تيله دار وختو
زه يې تسپو سره مونځونو باندې تيروتمه

ټول يې لمبه کړم غرغنده کړم د نفرت په اور کښې
ورسره لاس کښې دوه گلونو باندې تيروتمه

خويندې ميندې ماشومان يې راله مړه کړه
ژړا چغې آه فرياد د پښتنو دے

مرگ وژوبله شرفساد به ختم نه شی
غير قابض چې په جائيداد د پښتنو دے

يا يارانو له خلې بندې کړې ډالرو
يا کم شوي استعداد د پښتنو دے

د ظلمونو مخه نه نيسي ساگره
څنگ خاموش ابن زياد د پښتنو دے

ترخو باجوړ 5/2/09

گدان وطن ته

غزل ستا د ڪرو وڍو ڪوڏو نه جوڙم
ڄواني ستا د رنگينو پسرلو نه جوڙم

ازغي به د حالاتو ما منزل نه ايسار نڪري
سندري د سپرلي به حادثو نه جوڙم

ڄواني چي ڪومو پيغلو د وطن په ننگ لوڳي ڪړه
بيرخ يي د رنگينو لوپتون نه جوڙم

په زړه ڪښي چي يي درد وي د بي وسه مظلومانو
ملگري به د لاري د هغو نه جوڙم

بدل ڪه دي زمونږه د بي برخو قسمت نڪړو
رشتيا به ستا د دروغو د وعدو نه جوڙم

څه ووم خبر چي به بدله ڪښي رانه ژوند اخلي
زه د اغيار په سوغاتونو باندې تيروتمه

ساقی جانان ته مې رقيب خدائيگو ډير څه منلي
زهرو نه ډک يي په جامونو باندې تيروتمه

زما پښتون او پښتونخوا خرابوي ساگره
پت د ستانو ڪښي په لاسونو باندې تيروتمه

ترخو باجوړ / 7/2/09

محنت ، ايمانداري او خود داري سبق به ورکړم
شاهين به د پښتون قام د بچو نه جوړوم

پښتون ټيمه پښتو کړمه پښتو ژبه به وائيم
ليلى د آزادۍ به د پښتو نه جوړوم

گلونه د کلتور به يې خړوب کړمه په وينو
کشمير د پاکستان شاپو ميرونه جوړوم

وطنه ما ساگر ته په ژونديني سم جنت يې
ژوندون به ستا د مينې پلوشو نه جوړوم

ترخو باجوړ 9/2/09

غزل

ستا نرگسي سترگو زما په زړه گوډار کړې دے
ستا محبت خو بندوبست راله د دار کړې دے

د خپل ژوندون اختيار مې ټول درله درکړې گرانه
جانانه مادر باندې دومره اعتبار کړې دے

دغه دے بريتو کښې مې سپين ډکي زرغون زرغون شو
مادې راتلو ته د مودې نه انتظار کړې دے

ستا د نازونو د شمارلو قيصه گرانه نه ده
زما په زړه دې د زخمونو کله شمار کړې دے

خوارهٔ باڻهٔ پريشانه زلفي او کاتهٔ د غضب
بيا پښتنو ښکاري خپل منع کښي انتشار کړي دے

زه چرته کال کښي ستا کوڅه باندې يو ځل تيريږم
گمان مدام کلي زما په پاک کردار کړي دے

د زړهٔ د وينونه ساگره جوړوي شعرونه
دې نه سوادې په خپل ژوند کښي بل کوم کار کړي دے

ترخو باجوړ / 17/2/09

اغيار

ځواني دې راله اور کړه زندگي دې راله اور کړه
بي رحمه ستمگره خوشحالي دې راله اور کړه

تاويلې چې زما به د خوبونو ته تعبير شي
جونگره د ارمان د پسرلي دې راله اور کړه

زما امن پسند وطن دې ټول نفرت نفرت کړو
د مينی همدردی هغه خانی دې راله اور کړه

لمحه لمحہ د ژوند دې راله ډکه کړه د غم نه
کلتور دې راله وسيزو مستی دې راله اور کړه

گلو نو ، په سندرو باندې خوږ وطن مې بڼاد وؤ

د غرونو گلدر و آرنگيني دې راله اور کړه

په کلو په بڼارونو باندې بلي دې لمبې کړې

اخلاص و ميلمستيا پښتونولي دې راله اور کړه

شعرونه د ساگر وؤ ټول گلونه مينه مينه

غزل مې لمبه ژن شو شاعري دې راله اور کړه

ترخو باجوړ / 18/2/09

غزل

چې يار د سرو شونډو نشته ورنکړي

زړه له قرار به ميخانه ورنکړي

د ژوند ملگره چې بیکاروی د چا

يو خوشحالي به هم مزه ورنکړي

رشتونی مينه په اتبار قائم وي

مينڅ کښې دريم گرې چې د هوکه ورنکړي

خپلو لاسونو کښې يې کار چې نه وي

جائز مقام به زمانه ورنکړي

مادي په مينه کښې هرڅه لوگه کره

دا قرباني به پروانه ورنکړي

غريب وي هروخت غم ښادي کښې ولاړ

مالدار به چاله يوه پيسه ورنکړي

ساگريې قدر په سر سترگو کوي

خير که څوک مينه پښتنه ورنکړي

جهم 10/6/09

مسافره

ژوندون بغیر لتانه زما گران دے مسافره

زړگه په تا پسې مې ډیر پریشان دے مسافره

خپل کله خپل یاران درنه جوړ هیر شولو دلبره

که ناپه چاپسې دې زړگه وران دے مسافره

یادونه د وطن درنه ورک شوی رنگینو کښې

مستی او په مزو کښې دې گذران دے مسافره

په مونږ باندې اغیارو خوږ وطن سورتونور کړه

په وینو باندې سورتول گلستان دے مسافره

راڻه دَ زرڳي سره اوس دا خپل وطن آباد ڪرڻ

ڏير عمر نه پرديس په تاودان دے مسافر

دَ وخت فرعون هرڇه خپل مفادونه قربان ڪرڻ

ڪه امن دے سپرلے دے ڪه جانان دے مسافر

بزدله مشران دي ڇه دا قوم دے بي حسه

دا ڇڪه تنگ په مونڙه ٽول جهان دے مسافر

ساگره چي وطن ڪنبي مي بيا امن خوشحالي شي

مودي نه مي په زړه ڪنبي دا ارمان دے مسافر

جھلم / 12/06/09

غزل

زما يار دے ڇومره بئڪلے نن به راشي

بئڪلو هم بئڪلے منلے نن به راشي

دومره مينه مي ور ڪري ده ملگرو

په بل لوري نشي تللے نن به راشي

مازيگر، سپرلي، سپوڙمي نه ڏير حسين دے

ڏير نياز بين دے نازولے نن به راشي

په يو بل باندې بي شانہ خفه ڪيرو

دَ رقيب نه مي ساتلے نن به راشي

نرگسي سترگويي سم یم ستي ڪري
په ڳيري یم ویشتلے نن به راشی

بنائستونه يي شرميري د بنائست نه
لکه گل دے خنديلے نن به راشی

د سحر نه يي ڏير سخت په انتظار یم
سوال جواب يي راليلے نن به راشی

خوشحالی نه که يي مڙ شومه ساگره
ورته خون مې خپل بخبلے نن به راشی

جھلم / 18/6/09

اورونه

تا اورونه اوکرل که ما اورونه اوکرل
ڄان چي تري اوباسي نو بيا چا اورونه اوکرل

هغسي تازه وود زاره گوذار زخمونه مې
دا پکڻي لابله چي دي بيا اورونه اوکرل

دي کلي کوڅو کڻي خو سندرې وي د مينې
دلته کور په کور باندي چا دا اورونه اوکرل

کوم خواته چي گوري نو سيلاب به وي د سرووينو
چانه گيله وکړو مسيحا اورونه اوکرل

ختمه خوشبوئي شوه اوس لوگي دي د بارودو

دلته چا په قست كه په خطا اورو نه او كرل

دي جنتي خاوره باندې امن سكون ورك شولو

دي مفادپرستو ډير بلها اورو نه او كرل

خدایا انتقام ترې د دي ظلم يو په سل واخلي

خان دے كه واكدار دے كه ملا اورو نه او كرل

ما وييل ساگره دوي به مې دا مصنوعي اور كړي

دوي پرې لا د پاسا هزارها اورو نه او كرل

ترخو باجوړ / 29/9/08

غزل

راځي لمبي د مينې مې په لورې د زړگي

و وځي مې ستا بانه پورې راپورې د زړگي

ماورته راوړم پسرلے د محبت دے

راشه گل درې كه زما گورې د زړگي

سترگې مې ړندې ستا په فراق كښې په ژړا شولې

سترگې زما نشولې شمكورې د زړگي

ستا كه د ځواني په گلستان باندې خزان راغے

مينه زما نشوله كمزورې د زړگي

داؤ ستا د ميني د شبنم په انتظار ولاړ
ولي گلابونه زما زورې د زړگي

ستا هره ادا مې په سر سترگو قبول کړې ده
ته قرباني غواړې چې مې نورې د زړگي

داسې راته بيرته په شا اوگوره چې غوړې شي
شونډې د پرهر دې زما سپورې د زړگي

يوځل خپل ساگر ته د جانان په نظر اوگوره
چرته مې آزار نشي درپورې د زړگي

ترخو باجوړ / 29/9/08

اور دې پرې پورې شي

زه يې کړم ظلمونو ليونه اور دې پرې پورې شي
خپل مې زوروي او هم پردې اور دې پرې پورې شي

ماته پکښې نه ښکاري درمان د ژوبله ژوبله زړه
راشي که په کلي مې سپرله اور دې پرې پورې شي

دلته د اغيار په اشارو باندې گډېرې ټول
يو پکښې پيدا نه شو سره اور دې پرې پورې شي

مونږ يې د وعدو د گلاب سوري ته دمه کوو
ناخلي چې ټکور پکښې زړگي اور دې پرې پورې شي

دا خپله پښتو به محبت ته کچه نکر مه
وائی چې په نه زړه هرکله اور دې پرې پوری شی

دومره په محنت ایمانداري کښې هم ناکامه یم
داسې که سپیره مې وی تندې اور دې پرې پوری شی

زه خوپه تش لاس د نوي دور سره تله نشم
یم که په خوی بوی کښې از مړې اور دې پرې پوری شی

ترخو باجوړ / 29/9/09

بې قدری

کله خوشبو کله وږمې خرخوؤم
ډکې د مینې گلدستی خرخوؤم

دردونه اخلم د خندا په قیمت
د زړگی وینې او قطرې خرخوؤم

چې د خراب به نه نور څه خراب شم
دا خپل ضمیر په دوه پیسې خرخوؤم

شپاړسم پاس دوه کتابونه مې چاپ
گرځم په روډ باندي چشمې خرخوؤم

ساگره غوړ مې څوک فریاد ته نه ږدی
زه د ږندو ښار کښې آئینې خرخوؤم

جهلم / 19/4/2009

تپوس

په پاکستان کښې به تر کومې پورې چوى بمونه
دا کوم ظالم دى چې جومات کښې راته ږدى بمونه

واکداره ستادې وى قسم چې ته يې نه پيژنى
شوک چې زمونږه په خوږ وطن کښې خلاصوى بمونه

زما په جيب کښې يو چاقو درته صفا ښکاريږي
هغه نيك نام دى چې موټر کښې وړى راوړى بمونه

دغه خودکش که مسلمان وى ترې پښتنه وکړي
چاکړو مجبوره چې په ځان پورې تړى بمونه

دا وينې ولې مو توئيرې تپوس چانه وکړو
که په عوام که په فوجى مې راپاڅى بمونه

په کومه خله ورته ساگره خپل خيرخوا اووايم
ډالر لپاره چې په مونږ راغورزوى بمونه

فيصل آباد / ۲۰۰۹ / ۱۲ / ۲۰

دا ولي

مونږ ته گمان څوک د بشرنه کوی
دنیا ز مونږ په حال نظر نه کوی

مونږ په مړو، جنازو سترې شو
اوس دی وطن کښې څوک اختر نه کوی

په وینو سرې دې لوپټې د پیغلو
مازیگری چې په گودرنه کوی

اغیار دې خپل کور چاپیریال اصلاح کړی
ز مونږ په خاوره دې نور شر نه کوی

عاصب دې خپلې خوشحالیانې یوسی
دلته دې نور د ظلم کر نه کوی

چې د پښتون قربانی نه قبلېږی
چاله دې جنگ چاله لښکر نه کوی

مونږ ور له وینې بې حسابو ورکړې
د آزادی بوټۍ ثمر نه کوی

د پښتون وینه دومره سپکه شوله
اوس واکدارانو له ډالرنه کوی

ديوال شريڪ ورور دي خيل نيت سم ڪري

تل دي گيلي د بل په سر نه کوي

يارو ۽ ريبارته زه يي زړه کښي اوسم

زما تپوس دي در په در نه کوي

ساگر په نوم د دوستي ډير ولوت ڪړو

نور به په چا باندې باور نه کوي

ترخو باجوړ / 6/2/2011

غزل

غم د جانان هم د دوران لرمه

ژوند کښي مې رنگ په رنگ داستان لرمه

چرته مغرور په خپل محبوب چې نشي

زه هم د گل پشان جانان لرمه

دا چې کامياب يم بڼه خوشحاله يم

خنګ کښي خواږه درانه دوستان لرمه

زړه دي گټلې په سوچه مينه شم

دومره يقين مې په خپل ځان لرمه

غزل

نري سترگې توروی په خپلو لاسو
بنکاري نن مې قتلوی په خپلو لاسو

زمانوم نه پکښې گل د گلاب جوړ کړی
چې نکريزې لگوي په خپلو لاسو

رقيبېان مې دې بيا مې کړې اجازت دے
که جانان مې ښخوی په خپلو لاسو

چرتې ځان باندې مینه نشي خدايا
ځان شیشه کښې سازوی په خپلو لاسو

د ښکلو حسن ته چې نه ټينگيږم
يمه انسان نفس شيطان لرمه

چا چې خلوص لږ احترام راکړے
سرو مال هروخت ترې قربان لرمه

که عزت مند یم خپل کمال مې نه دے
د پاک الله فضل واحسان لرمه

ساگره راشه بادشاهی پرې کوه
د زړه جهان مې ښه ودان لرمه

ډیره اسماعیل خان / 18/7/2011

پښتو ژبه

ستا دليونۍ مينې كه زور نه وې
دومره به مې نوم په دنيا خور نه وې

مابه درله خنه گوته كړې وې
ستا قدرداني كه يو پيغور نه وې
يامې تاسره دا ظلم نه ليدې
يا چې دې وطن كښې زما كور نه وې

مابه درته ټول ژوند وقف كړې وې
فكر د معاش راباندې سور نه وې

خدایا دا ارمان مې یو ځله پوره کړې
چې سحر مې پاڅوی په خپلو لاسو

دا مالی به د باغ څه حفاظت اوکړې
چې گلان ترې شو کوی په خپلو لاسو

بڼه د قسته مې ساگره په ژړا کړې
بیا مې اوښکې پاکوی په خپلو لاسو

گجرات: ۲۰۱۲-۲-۲

غزل

لڪه پڻتون يي دڻمڻي نڪرله
دغه رقيب خو ڻڪاري نه سرهه وه

مانه جدايي په تڱي ڪرلويار
زماڌ ڪور زماڌ زره سرهه وه

دوستي ڪردار ئي وه سڀيخلي دواڀه
په يوه ڙبه يوه خله سرهه وه

چي تورو خاورو ڪڻي بندي شمه زه
خلق به وائي ساگر ڀڻه سرهه وه

گوته په خله تاته به حيران وه تهل
ستا په نوم ڀناغله يار ڪه چور نه وه

ستاد مينه قدر ڪه ئي ڪري وه
مخ به ڊبي پته جانان تور نه وه

ته ڪه ئي منزل ته رسولي وه
زره به مهي ڊڊي خلقو نه تور نه وه

نن ڪه يي پڻتو راتينگه ڪري وه
بل به ڊ ساگر په زڙي اور نه وه

ترخو باجوڙ ۲۲/۸/۲۰۰۸

غزل

د بڼه کیدلو هډونوم ناخلي
دير علا جونه مې د زړه اوکړه

اوس يې د بدو څه حساب نشته
چې کوم سړي سره مابڼه اوکړه

بې وفا خلقو راله زړه پوخ کړې
دا اسويلى چې مې ساړه اوکړه

يو مونږ د چانه فائده وانه خيسته
خلقو په ژوند کښې ډير ډير څه اوکړه

13/08/2008

غزل

نن بيا يې ليو نو غونډې کانې راخيستی دی
جانان په سپينه خله باندې گيلې راخيستی دی

بيا ستاپه سر مې جنگ د رقيبانو سره کړې
په وينو مې ککړې سړې جامې راخيستی دی

مړه مړه کتل د سترگو خمارونه شرابونه
که نه چا د مستي د کي پيالې راخيستی دی

يارانو خو څو څله په ښکاره سترگو د هوکه کړم
تقدير که خود عرضو دا پيښې راخيستی دی

سازش

سازش چي ڪلهه ما او ڪلهه تاته جوڙي
 اغيارهسي په مونږ پسي خندا ته جوڙي
 ددوي ڪاميابيدوله مونږ شپه ورځ په ځان يو کړي
 ددروغو منصوبي ولي بيا ماته جوڙي
 گني ڪپ سره به غلا، هم به ايماني رانه اونکري
 دا څنگه مشران دي چې مونږ غلا ته جوڙي
 آخربه مونږه دوي په بغاوت باندې مجبور کړي
 دسپي او پيشو لوبه چې هر خوا ته جوڙي
 ساگره باجوږيه بس دے اوس خو دې څه ورکړي
 غريب به آخر ڪلهه دوي دعاهه جوڙي

مردان / 14/04/2010

اوس ته زمانه ياره لري لري ولي گرځي
 دنيا سره ستا په سر لانجې راخيستي دي
 په هر سري يقين کوي زما ساده ساگره
 پخپله دې خپل زړه سره نڅري راخيستي دي

لاهور. 13/07/2007

پيروي

په وهلو مې خپلې کرو ما ويل نه يې پښتون هسې
جانان فرش له راخطا کړم زما مات شو زنگون هسې

نن ديارديدن له تلمه دا چې نن د اتوار ورځ ده
ديارپلار ووم پرې کړم په پتو کښې پروڼ هسې

چې ختې يې لکه مالگه ته شوه غوا نه راکاږه
پگړۍ شې به دې ښه پاکه چې وانخلي صابون هسې

ما په مينه کښې سيزلی زور واسکت او خپلې دواړه
په پتي توپک بې ولم چا که ياد کړو مجنون هسې

ماسره دومره دولت دې په نسوارو نه ختميرې
خوار پړق وړ مردار شوم په نيستی کښې قارون هسې

کپرې تاله به کړم جوړې زور خادر نه غريبی ده
نن اخستې مې دې تاله په کبار کښې پتلون هسې

شهزاده يې تخلص دې ناست وې لری ته ميله کښې
تاخوړلو ښه په خوند خو ماله راغې گرځون هسې

غږ دبلې وائی ريډيو ته او سائيکل ته جولا گاډې
شرنگ سوتې وائی ستار ته هسپتال ته روغتون هسې

غم کچه کړم ساگره چې چرگان او پولاول او خرم
چرس دسور لپاره څښمه خوار شې خورمه معجون هسې

بنکلی

بنکلی سپک مه گنڙه بدذات خونہ دی
غوبنه چاول خه د خيرات خونہ دی

تش په خکلو خه کميری خونہ
سپينه کوگی دي ياره شات خونہ دی

په يو هندوبت خيله نه وړانيږي
ته که خفه شوې بنکلی قات خونہ دی

خير که خوانی شوله د بنکلو پيکه
اوس هم ډير بنه دی خه ميرات خونہ دی

يار هسي نورو سره لين واخيستو
ما پرې کم کړی مراعات خونہ دی

اوس هم خلور بنکلی پالې شمه
دومره خراب زما حالات خونہ دی

سپينه پسته خله يې خو ځل راكړې
ساگره دا خه الزامات خونہ دی

فیصل آباد / 14/08/2008

پيړوډی

اخړه زمانه شوله روپو ته غاړيو ځم
مجبوره يم د خان صاحب چمچو ته غاړيو ځم

په وينه که یریرم د اگی د ډز نه خیر دی
په خوب کښې کله کله از مروت ته غاړيو ځم

د اوس وخت خورا کونو د هر چا خیتې کړې غټې
څه! اوس به په بازار کښې بوساړو ته غاړيو ځم

غمونو د جانان او څه گرمۍ یمه وهله
دا ځکه د شوملو ډکو لوتو ته غاړيو ځم

ترسکون غوښه چې اوڅرم نودیدن یې رانه هیرشی
مجنون نه یم چې زه د لیلی سپو ته غاړيو ځم

زمونږه په قسمت کښې خو د کار ملگری نشته
ترڅو به زه تش پانو هندوانو ته غاړيو ځم

حلوه نه زما ډیره راځی مینه په لوتونو
مُلا نه یم چې ټول عمر ډوډو ته غاړيو ځم

خدایا ما ساگر له خویو شپاړس ځامن راکړې
کوڅو کښې به ترڅو پردو بچو ته غاړيو ځم

راولپنډی - 14/08/2007

پيروي

جو پير پي هرواڪدار نه تل دجال ميرات مري
لري په حق وهنه کښي کمال ميرات مري

اوره، غوري او تيل چيني وتلي اخیستو نه
اتيارو پوتنه اور سيدل دال ميرات مري

سل گون دي بيا موندلے ايزي لوڊ پري ماته اوکړه
په دي کښي مري نشته وبال ميرات مري

منمه چې کنجوس يې تيلي فون کولے نشي
کوه کله ناکله يو مس کال ميرات مري

ترلي سپي نه خدائيگو يو پوتے هم نه يريرم
لرم بهادري کښي لوي مثال ميرات مري

راشن ته په قطار کښي خان، ملک چې کله وينم
ويم سم يې په شريکه کړو گونښمال ميرات مري

خفه شم د پيشو نه راته جوړ چې از مري شي
بل خوا مې کوخه ډب دے اندېوال ميرات مري

ساگره د سيزن مالونه ټول راته پراته دي
راخي د بارانه چې وکړو سوال ميرات مري

فيصل آباد، 20/02/2009

پيرودي

داچي په كشي نه پوهيږي آخر چرگ دے كنه
كور كښي غاوره غاوره گرځيږي آخر چرگ دے كنه

اگي وي چرگي له ورغلي سخته ده باندې وي
ورسره دا هم سم كړيږي آخر چرگ دے كنه

كوټې لاڅه چې په حجره كښي ئې پرته وي سوتې
زما د لاسه به خپريږي آخر چرگ دے كنه

چې ورته گورمه دا چرگ عاشق مزاج غوندې دے
لاره كښي چرگو ته اودريږي آخر چرگ دے كنه

يومن داني كه وي پرته بل ورته كله پريږدي
لكه مالداره نه مريږي آخر چرگ دے كنه

د فارمي چرگانو بيخ ساگره خلقو ويستو
يو ورځ به دا هم حاليري آخر چرگ دے كنه

مڙني دي

غريب سره مالداره هروخت شرته مڙني دي
په خيته چي ماري دي نو نه رته مڙني دي

دوي کله ليند کروز والا هيچرته راگيرنکرو
زمونږ پوليس والا خو کلينډرته مڙني دي

په دريمه ورځ اکثرويني سرکار ډروڙي مياشت
روژه خويوه نه نيسي اخترته مڙني دي

دا ځني نارينه جنگ کښي وهل خوري تل ډبل نه
په کور کښي بي غيرته خپل تهرته مڙني دي

دا ځني استاذان شاگردان نشي پوي کولي
دوي هسي په لانجو کښي هيډ ماسترته مڙني دي

دهلي او کلکته کښي چاپتاس قدری خلاص نکرو
بي ډبه دهشت گرد مي پيښورته مڙني دي

مالونه د عوامو افسرانو او خوږل
افسرته څوک څه نه وائي نوکرتي مڙني دي

ساگره باجوږيه ليدران څومره مخلص دي
عوام يي ټول دنيا کره دوي ډالرتي مڙني دي

14/06/2010

گراڻه باجوڙه

فضا دي لو غرنه په بارودو خړه خړه
دا چا کړي د نظره په ما گراڻه باجوږه

(۱)

د ختوگتو کلي دي چاپيره ترې دنگ غرونه
هوایي مزیداره زړه رابښکونکي منظرونه

چيني به بهیدلي گودرونو کښې اختر و
رنگين مازيگرې وؤ ښکاريدل به شنه فصلونه

گپونه وؤ نشي وې تماشي وې مسخرې وې
زلمی به پکښې ناست وؤ اوس شاړ شوی شنه ډبونه

مستی وه رنگيني وه ورورولي وه محبت وؤ
اخلاص و صداقت وؤ دلته نه وؤ نفرتونه

دا چادي سپرلېز وطن ته راوړله جگره
دا چا کړي د نظره په ما گراڻه باجوږه

(۲)

دا هغه ننگيالي دي چې دی رنگ په پښتو نواله
ساده شل بدل دی خو ټول ډک دي د کماله

مغل که فيرنګه دے سکندريې هم شرلے
دشمن يې ز غلولے دے په تېر په کداله

اخلاص که ميلمستيا ده هم ميئن په سړيتوب دي
مالدار پکښې مزې کړي هم غريب پکښې خوشحاله

اسلام وپه پښتو باندي د سرو مال نه تير دي
سپيڅلي کردارونه ده دوستي يې لازواله

جرگي اوننوا تي هم ميئن دي دا په تره
دا چا کړي د نظره په ماگرانه باجوړه
(۳)

جنت جنت وطنه چا د لاسه دوزخي شوي
جاهل مفاد پرستوله بي عايه قرباني شوي

په توله پښتونخوا کښي ته د امن گلستان وي
په مينځ د ظالمانو کښي سلگي سلگي زخمی شوي

په نوم د ترخه گرو جابرانو ږنگ په ږنگ کړي
دا ولي د سامراج لپاره دومره تاواني شوي

نوټونو هضمولوله دالوبه گرمه شوې
قسم د غيږت او د ننگونو نه خالي شوې

لمبو ته چي زه گورم خيژي زړه نه مې لوڅه
دا چا کړي د نظره په ماگرانه باجوړه

(۴)

جوړ شوي قتل عام هرځاي بمونه راخلاصيري
که کلي دي که غرونه سره اوړونه پرې بليري

زمونږه خويندي مېندي کوڅو لارو کښي شرميري
تباھ يې ماشومان کره زنانه پکښي قتليري

لاسونه چانه بڼي د چانه غوڅ شولو سرونه
پرهر پرهر وجود يې خپلو وينو کښي پړقيري

ساگره بي امنی ده د قيامت پشان غوغاده
شرار د گولو د جهازونه هم غريري

سړک د که کوڅه ده په سرو وينو ده ککړه
دا چا کړي د نظره په ماگرانه باجوړه

باجوړ 28/08/2008

ښکله وطن

خدایا په انصاف او مساواتو یې ودان کړې
 دا ښکله وطن خدایا د امن گلستان کړې
 (۱)

دا جنت وطن مې په بمونو پیرزو نشی
 دا ښکلی ځوانان مې په قتلونو پیرزو نشی
 دا ننگیالې قام مې په دردونو پیرزو نشی
 داسپېڅلې خلق د غمونو په آمان کړې
 دا ښکله وطن خدایا د امن گلستان کړې
 (۲)

بلوچ که پښتانه یو که سندهیان او پنجابیان یو
 مونږ د دې وطن یو مونږه ټول پاکستانیان یو
 یو بل نه زاریږو مونږ د یو بل نه قربان یو

خپلو کښې یو وروڼه مونږ د یو بل قدردان کړې
 دا ښکله وطن خدایا د امن گلستان کړې
 (۳)

رڼا د علم ورکړې په تعلیم یې برابر کړې
 دا واړه هنر مند کړې حوصله او ضمیر ورکړې
 خرابو عادتونو رواجونه یې لر کړې
 وطن اولس خدمت له یې په سمه لار روان کړې
 دا ښکله وطن خدایا د امن گلستان کړې
 (۴)

چې وی ښه پاک کرداره د اولس کوی خدمت
 خیر خوادې د عوامو خوروی چې محبت
 د زړه نه خفه کیږي د وطن په نوم عزت

بیا داسي مشران خدايا زمونږه واکداران کړي
دا ښکله وطن خدايا د امن گلستان کړي

(۵)

خدايا مونږ نه لرې کړي دارنگ رنگ عذابونه
خدايا نور مې ختم کړي وطن کښې عذابونه
خدايا نور ناکام کړي د اغيارو سازشونه

خدايا په اولس نور تکليفونه مې اسان کړي
دا ښکله وطن خدايا د امن گلستان کړي

(۶)

دا زمونږ وطن په خوشحاليو باندې آباد کړي
مونږه طاقتور په ايمان، نظم، اتحاد کړي
وای باجوړي ساگردشمن زمونږ برباد کړي

دې ټوله دنيا کښې مې سرلوړي پاکستان کړي
دا ښکله وطن خدايا د امن گلستان کړي

ترخو باجوړ / 14/8/2011

ننگيال سپاهي

شم چي په وطن قربان سل ځله تياريمه
زه يم ننگيال سپاهي ستاسو خدمتگاريمه
(۱)

پت يم بښگره يم ، فخر يم ننگ يم
زه د وطن مينه کښي ، مست يم ملنگ يم
زه د قام بد خوا سره ، ټول عمر په جنگ يم
مرگ د شهيد غواړم په ژونديني دې شاندار يم
زه يم ننگيال سپاهي ستاسو خدمتگاريمه
(۲)

زه به محافظ مدام ، قام د مال و حال يم
غم کښي به غمژن يم ، په بنادي به ئې خوشحال يم
مينه يم مظلوم لره ، ظلم لره دال يم

خود به مې عزت کوي زه يې تابعداريمه
زه يم ننگيال سپاهي ستاسو خدمتگاريمه
(۳)

قهر يم دشمن لره ، چغه د غيرت يم
امن ورورولي غواړم ، زيرم د وحدت يم
زه يم د وطن خيرخوا ، تينگ په اخوت يم
ستاسو به عزت کوؤم ستاسو به غم خواريمه
زه يم ننگيال سپاهي ستاسو خدمتگاريمه
(۴)

دا جنتي خاوره به خلاصه د خفگانه کړم
زه به بښه کردار باندې ، دا وطن روښانه کړم
فخر به په ما کوي زه به تل مړانه کړم

زه به بي لوظي نه کوم تل به وفادار يم
زه يم ننگيال سپاهي ، ستاسو خدمتگاريمه

(۵)

وينه مي غورڻنگ کوي جوش لرم جذبه لرم
دروند استقامت لرم ، لويه حوصله لرم
زه ٿم مسلمان زلمے ، کلکه عقیده لرم

گل ٿمہ ددي خاوري ، دي باندې گلزار ٿمہ
زه ٿم ننگياله سپاهي ستاسو خدمتگار ٿمہ
(۶)

دائنگلے وطن زمونڊا آبادول غواري
امن ترقي گلان ، دي باغ کنبې کرل غواري
بياد خوشحالي سپرلي ، دلته غورول غواري

ستاسو باجوڙي ساگر ستاسو وطن دار ٿمہ
زه ٿم ننگياله سپاهي ستاسو خدمتگار ٿمہ

ترخو باجوڙ / 1-1-2011

www.pukhto.net

کالج

خوپوري به گرڻي صيب زمونڊ نه مرور
خدایا دي کالج ته کڙي لږ پام د منستر
(۱)

دلته خوپومبي و وڊير بنائسته بلڊنگ ولاږ
گوره اوس کالج ته چي جوڙ شوي تري کبار
ته چي يي غم نکرې دا به نور هم شي ويجاږ

دلته به کري بيا خلق ٿيندي تماثر
خدایا دي کالج ته کڙي لږ پام د منستر
(۲)

مونڊه خان لپاره نوکرياني ستانه نه غواږو
مونڊه داسي نوري ترقياني ستانه نه غواږو
مونڊه دي نه زياتي خوشحالياني ستانه نه غواږو

دایوه اداره کڙه بس دي قام له برابر
خدایا دي کالج ته کڙي لږ پام د منستر

(۳)

اوڳوره ڊي ڦال ته په لوڳو چي لوڳرن ټنڪاري
 دالڪه ناکام عاشق خفه غمڙن غمڙن ټنڪاري
 ٻنه ڄوانه ڄوانی کڻي بد نصيبه چي خیرن ټنڪاري

دا هم په خپل وخت کڻي وونيازین ډیر بختور
 خدایا ڊي کالج ته کړي لږ پام د منستر

(۴)

اووه سوه سټوډنټس لپاره دلته دري کمرې دي
 دلته ڊي کالج کڻي بله نورې مسئلې دي
 بیا یې هم د سټاپ و سټوډنټس ڄوانې حوصلې دي

کله خوراوالگوه دلته یو چکر
 خدایا ڊي کالج ته کړي لږ پام د منستر

(۵)

ستاد چپ لاس کار دے دا کالج آبادولے شی
 دا دقام بچی ته خپل منزل ته رسولے شی
 مړه یو زور بس خودي کالج ته ورکولے شی

گپ گوري اونہ گني خبري د ساگر
 خدایا ڊي کالج ته کړي لږ پام د منستر

ترخو باجوړ / 15/4/2012

(هاټو موټر) 14 ماډل

د دې نه خو دا بڼه وه چلولې دې ټټو
 اخستې په کشتونو دې ملگرېه هاټو
 (۱)

ليټونه قتي پتي کټاره شان يې تيرونه
 سرې پکښې تخنيرې کندی کوندي يې سيټونه
 خوک چې پکښې لار شي کټي هلوکي يې دردونه

خواني کښې يې برکت شه دې همزولې د بهتو
 اخستې په کشتونو دې ملگرېه هاټو
 (۲)

شيشې يې قوالی کي چرائي کښې چې روان وي
 دیکو باندي ستا تيرې اکثر لاره کښې به وران وي
 ليدو سره ترې تښتي ماشومان ترې په لېزان وي

چې کومه گټه اوکړې خوري يې بيرته دا خيتو
 اخستې په کشتونو دې ملگرېه هاټو
 (۳)

په لاره چې روان وي نو کوی سم پشتوپړي
 باډي ته چې يې گورې چيته پيته وي چقري
 کوی ډير فريادونه ته وې خيته کښې گرېري

بريک چې کله اونيسي شي تاؤ لکه لاتو
 اخستې په کشتونو دې ملگرېه هاټو
 (۴)

محفل کښې ته په قره باندي وائي لرم گاډې
 دی گاډي ته دې گورم نو ښکاريږي سم خاډې
 گوره ډرائيور ته يې چې ناست وي پکښې شاړې

سرد ډرئور پکښې ښکاريږي سم چټو
 اخستې په کشتونو دې ملگرېه هاټو

(۵)

ورڙي سپري شه چي چيچل کي پکڻي لرم
 اخسته په پيسو دي برناحقه خان له غم
 خدائے دي کره ايمانہ سره خلاص د دي تم تم

په ځينو يي ليکلي وي مستريانو له گټو
 اخسته په کشتونو دي ملگريه هاتو
 (۶)

چو کونو هسپتال کښي دا بېرسته ولاړي
 خله دي پراقه کړي وي وهې غټې رمبري
 غوږونه خوري د خلقو ماتوي دي په چا داړي

جوړ کړي دي بازار کښي په سورلو دي يو تانتو
 اخسته په کشتونو دي ملگريه هاتو

(۷)

بخت دے راوين شوم د مستريانو زما روره
 گټه خوي نشته پيسي خوري پسي د کوره
 وائي باجوړي ساگر خو گرځي به بي سوره

سوال درته کوؤمه خرڅ دي کا دا چشماټو
 اخسته په کشتونو دي ملگريه هاتو

08/05/2007

مونږه په خپل ووت د قوم فروشه نه جوړ پلار کړو
 خرمونږه پخپله د ورېشو څو کيدار کړو
 (۱)

ووت چې رانه غواړي وائي تاسو زموږ وروڼه يې
 ټولې مسئلې به درله حل کړو زموږ زړونه يې
 تاسو معماران د دې وطن تاسو گلونه يې

مونږه ځان د دوی په دروغ ژنو وعدو خوار کړو
 خرمونږه پخپله د ورېشو څو کيدار کړو

(۲)

خر هم هغه زور دې بدل شوې خالي کته ده
 مونږ له يې راکړې هميشه په زړه کښې لته ده
 خوری د قام مالونه لوی وړوکی ته دا پته ده

هغه غل ډاکو شو چې په چا مو اعتبار کړو
 خرمونږه پخپله د ورېشو څو کيدار کړو
 (۳)

دا زموږه خيال وو چې به ختمه مهنګائی کړي
 اوږه، تيل به ارزان کړي هم ارزانه به چيني کړي
 جنگ بدل به نه وی دوی به امن خوشحالی کړي

دوی دهشت گردی په نامه جوړ لوی کاروبار کړو
 خرمونږه په خپله د ورېشو څو کيدار کړو
 (۴)

چا چې دې وطن لپاره وينې تويولی دی
 چا چې دې وطن له ځوانۍ خپلې سوزولی دی
 هغه اتلان دوی په زندان کښې اچولی دی

کوم دې چې غدار په دې وطن کښې چا سنگسار کړو
 خرمونږه پخپله د ورېشو څو کيدار کړو

(۵)

عدل نه قانون شته په غريب باندې ظلمونه دي
قتل دے ډاکي دي خودکشياني دي بمونه دي
هرخوا لورې تندي فريادونه تکليفونه دي

دې حکمرانانو پردے غم په مونږ انبار کړو
خر مونږه پخپله د ورېشو څو کيدار کړو
(۶)

دا مفاد پرست ليدران خدايا شرمنده کړې ته
دا ضمير فروش خدايا په خپل قهر ميده کړې ته
خدايا د ساگر دا ارمانونه خو پوره کړې ته

دوی ز مونږ د ښکلي وطن امن تار په تار کړو
خر مونږه پخپله د ورېشو څو کيدار کړو

24/10/2008

www.pukhto.net

ایم - این - اے

اوس ناست وی ليند کروزر کښې ژوند نه اخلي ښه خوندونه
هم دا هغه ممبر دے چې ورکړی مونږ ووتونه
(۱)

چې کله ممبران شی ترينه جوړ شی بيا پيربان
گورې به د صيب خالي اخبار کښې تصويران
يا به تيلي وژن کښې کوی صفت د ځان

لگيا وی چې حلقه کښې مې زرهاؤ وکړه سيکمونو
هم دا هغه ممبر دے چې ورکړی مونږ ووتونه
(۲)

پتيرې درنه هلته چې ورپېښ شي په دفتر
نو کربه درته وائی صيب وتلے دے بهر
چې ميتنگ نه فارغ شی سبا راشه مازيگر

صاحب دننه ناست وی گوری ډش باندې فلمونه
هم دا هغه ممبر دے چې ورکړی مونږ ووتونه
(۳)

پشان د لوی بادشاه دفتر کښې ناست وی غټ افسر
که غواړې د ځان خیر په زوره بیرته نکړی وړ
وایی چپراسی ته به حاجی صیب ، جی ، اوسر

مراد به دې سرنشی چې یې ډک نکړی جیبونه
هم دا هغه ممبر دے چې ورکړی مونږ ووتونه
(۴)

دا خیته یې حرامو اورشوت وی پر سولی
مرکز نه یې فنډونه د خلقي په نوم خوړلی
چې وړې مسئله وړله چا ټول یې راشړلی

وایی څه مړه زمونږ په سر پراته دی نور غمونه
هم دا هغه ممبر دے چې ورکړی مونږ ووتونه

(۵)

بیایانې لرې کور کښې دا حاجی صیب درې څلور
اخستے یې وی ټاؤن کښې ځانله ځانله وړله کور
ولاړ وی لینډ کروزر ورته یو سپین ښکله بل تور

بینکونو کښې بیلنس لری لکونه کروړونه
هم دا هغه ممبر دے چې ورکړی مونږ ووتونه
(۶)

صاحب خوری دروټی سره پستی کله بادام
سپرائټ ، پیپسی ، ډیو او کله څښی شراب په جام
د دوی ورباندې څه د ولږې مړه شی که عوام

پبلک کوی فضول احتجاجونه فریادونه
هم دا هغه ممبر دے چې ورکړی مونږ ووتونه

(۷)

کپري د امريکې وي د اتلي يې وي بوتان
پتلون به يې د فرانس وي بنکله کوت يې د جاپان
گهري د سويسرلينډ وي موبائيل د انگلستان

راغواړي صيب استريليا نه د ميک اپ سامانونه
هم دا هغه ممبر دې چې ورکړي مونږ ووتونه

(۸)

زمونږه خو دا خيال وؤ دوی به راوړي قام له گټه
قام خويې گوزار کړوپه رڼا ورځې د خټه
دوی خو د عوامو په هر څه کښې ويسته سته

دوی خو په آرام دی مونږ له يې وکتل شرمونه
هم دا هغه ممبر دې چې ورکړي مونږ ووتونه

عوامو خبردارشې چې بيا ورنکړي ووتونه
راځي به عاجزي کښې ترينه واړوي مخونه
د دغه گيدرانو بس هم دادی علاجونه

ساگره باجوړپه پرې نازل شه عذابونه
هم دا هغه ممبر دې چې ورکړي مونږ ووتونه

Pukhto.Net
پښت

17/07/2006

متاثرين

يوه وعده به وکړو يوه اراده به وکړو
خير او خدمت لپاره يوفیصله به وکړو

دا خلق امن غواړی دوی خپل منزل غواړی
يو عزت مند مقام ته دارسول غواړی

متاثرين لپاره به نيکنامی جوړو
دې غمزه پلوه به بڼه زندگي جوړو

دادی محتاجه خلق د دوی تعظيم پکار دی
د دوی بچولپاره روزگار تعليم پکار دی

دابه دلورې مړه شی دوی له روتی پکار ده
دوی له پوشاک پکار دی دوی له کيرېدی پکار ده

شوي کورونه تباہ زمکې باغونه تباہ
مال مویشی ئی غرق شو هم روزگارونه تباہ

دا د غيـرت نه ډک وو دا د عزت نه ډک وو
په خپل وطن مئین وو د محبت نه ډک وو

په ورورولی مئین وو په سادگي مئین وو
دا ميلمه دوسته خلق په خود داری مئین وو

دا بڼه خوشحاله وو ټول نه چې بد حاله وو ټول
بڼه خواری کښه وو ټول بڼه باکماله وو ټول

دوی له آسره ورکړی د ژوند جذبه ورکړی
بڼه تسلی یې وکړی هم حوصله ورکړی

قطعات

د گلاب پشان تازه دا ستا خوانی شه
زندگی دې د غمونو نه خالی شه

خوشحالی اوروغ صحت دې خدائے نصیب کره
په دنیا کښې دې پوره هره سیالی شه

نرمې نرمې شونډې خماری سترگې
ښکله یې بدن داسې انسان لرم

چرته خپل دلبر باندې مغرور نشې
پاؤ پاؤ اننگو والا جانان لرم

د غم چپو اووهل د دوی کارونه حل کړئ
انسانیت په خاطر یې تکلیفونه حل کړئ

ډیر دردیدلې دی دا ډیر کړیدلې دی دا
دوی ته حق اورسوی ډیر غم زیلی دی دا

پیکا پیکا ژوندون کښې ورله خوندونه کیردئ
په پرهرونو ورله لږ مرهمونه کیردئ

راځئ چې یو موی شو خپلو کښې ورونه یو تړول
د گران اوښکلی وطن د باغ گلونه یو تړول

د گل پشان ملگرو په ساگر گران ملگرو
راځئ چې بیا آباد کړو خپل پاکستان ملگرو

ډی آئی خان - 27/05/2011

قطعات

مينه ڪنبي به زه شمه قربان د بنگلو بنگلو
ما پشان به وي ڊير قدردان د بنگلو بنگلو

ماله يي عزت او ڊير شهرت راڪرو ساگره
خان باندې منمه ڊير احسان د بنگلو بنگلو

★★★

زما دعا ده د غمونو نه جانانه خلاص شي
خدائے دي د ٽولو بيمارونه په آمان ڪنبي سته

ترو تازه لکه گلاب چي راته خاندې مدام
خواني دي خدائے درڙيدونه په آمان ڪنبي سته

★★★

قطعات

حق د محبت که راله راڪري شڪريه به وي
ورکي شه خبري زمونږ مينه د ڪتو به وي

بي شه د لالچه د يو بل نه زاريدل به وي
رنگ به وي نشي به وي مستي به وي پښتو به وي

★★★

اے د جانان مينې داته شه کوي
اوباسم توبي خوييائي ماتي کرم

ماته مي جانان په جار وئيلي دي
دا کله کوخي به درنه پاتي کرم

★★★

قطعات

هرسري لوتله ٿم ٿولو دردوله ٿم
دي بي وفا خلقونه پوزي له راغله ٿم

چا باندې يقين وڪرم خيڙي دستونري مار
هرسري له زړه وركوم نن چي سرخوله ٿم

★★★

هرچانه بنڪله نازوله دلرباده زما
دا چي ڪاره راته راگوري وارخطا ده زما

هغه چي زه ورته سائيل د باجوڙ وائمه
هغه بل څوڪ نه ده ساگره خپل اشنا^(۱) ده زما

★★★

(۱) اشنا باجوڙي

قطعات

د مينی تور باندې بدنام خومي کا
لکه خوشبو خور سر عام خومي کا

دمه مي ڪړه د زلفويخ سيوري ته
دا سترې زړه لږ په آرام خومي کا

★★★

منمه چي د مورو پلار نه خوږيږي خو مجبور يو
وطنه درنه زار ستاپه ليدو پسې رانده شو

څه مونږ خو گناهگاريو د نور کلي څه گناه ده
ياران وائي ډير وخت نه خوشحاليو پسې رانده شو

★★★

قطعات

محترم دے خوروی یی دی گتلی
دا چي نن دے خان لالا په غورځنگونو

علاقه کښي دې ثاني نشته دے ساگره
تخیل دے خانه ستا په غورځنگونو

دلته قتلونه دی غمونه دی دردونه اور دے
پکښي تنگ شوم یم له دی کلی نه ښیې اوباسم

ماخوږون خوار شي د دې نشي مزه اخیستي
شیخه نن څنگه د شرابو نه توبې اوباسم

درې شعرونه

لاس به وانخلمه ستا د یارانې نه
نه به منع شم په ژوند د میخانې نه

چي قاتل او مقتول دواړه ناخبروی
تل آمان غواړه د داسي زمانې نه

خپل غمونه به سره زرد ته ښکاره شي
که خبر شولي زما د افسانې نه

څوک به زما د مات زړگي جوړ کړي
عشق د سړي نه لیونې جوړ کړي

کاره واره کاته د مړاؤ سترگو
کله خزان کله سپرله جوړ کړي

په سپین رخسار چي راخوړي کړي زلفي
په مازیگر کښي ماښامې جوړ کړي

دري شعرونه

د خپل وطن پولو پتو پسې مې زړه خفه دے
په دنگو غرونو گلدر و پسې مې زړه خفه دے

پيغلې گودر ته شاه زلمی به تلل د لوبو ځائ ته
خمار کښې ډوب مازيگرو پسې مې زړه خفه دے

ماته ياديږي د يارانو گپ شپ توقي مستی
هغه محفل هغه حجرو پسې مې زړه خفه دے

دومره څوک نشته دے چې مونږ سره لږ ښه خو وکړي
بې د لالچې مو مرهم د زخمی زړه خو وکړي

دا شر جوړ شوی د پښتون د ذلالت لپاره
دومره لږ فکر دي گريوان کښې پښتانه خو وکړي

بې کوره کيږو هم مړه کيږو بيا بدنام ولې يو
زمونږ بد حال ته دي دنيا مثبت کاته خو وکړي

شعرونه

زه ناز اداگانو د جانان ليونې کرېم
پروت يې په سرکو شونډو پيزوان ليونې کرېم

دا چې سپيره او سپک دنيا کښې گرځو
د کار ملگري مو قسمت کښې نشته

عاشق نشه شې د محبوب د مخ کتلو باندې
زه نشه کيږم په يو چوندې نسوارو باندې

ضد پښتو مه کوه جانانه تاسره خوند نه کوي
چې مرور گرځي زمانه تاسره خوند نه کوي

روژه اختر نه يې مزه د پسرلي وي
غريب په خپل وطن کښې پرديسي وي

شعرونه

زه د وصل يو نعمت اوبه اوبه کړم
 څه به او کړمه عيشونه په جنت کښې
 ★★★

جنت که دې مقصد وي د خدائے دين ولتوه
 جانان پسې بيا بيا د زړه آئين ولتوه
 ★★★

تش ديدن ته يې پرې نه بنودم محفل کښې
 ماشوم يار ناصحه گوره څومره شوم دے
 ★★★

ما چې درې څلور تکرې او خوړې
 اوس د مشرانو تابعدار شومه
 ★★★

دومره دلۍ دلۍ غمونه مې په زړه پراته دي
 لکه چې زگ وي جمع شوي سمندر د پاسه
 ★★★

بې ايمان مې همسفر د ژوندانه کړل
 ما پردی غمونه کور ته راستانه کړل
 ★★★

چاريتنه

چاته به کوم جانان جانان ، شى زندگى به زما گرانه
 جانانه ته که رانه لاړى ، زړه به مې وچوى د خفگانه

(۱)

شته دى خطونه تصويرونه ، ما ژړوى دى هريادگار
 يادوؤم ستا د ناز خبرې ، لوظنامې هغه اقرار
 په ماخوره به مدهوشى شوه ، چې ته به شين شوې د خندانه
 جانانه ته که رانه لاړى ، زړه به مې وچوى د خفگانه

(۲)

په دې غمژن کلى کښې څه دى ، زما خوتانه ورځې شپې وې
 مابه فرياد کولو تاته ، زما په زړه به چې گيلې وې
 تنهادې پرې بنودم په ډاگه ، شومه په ژوند باندې ستومانه
 جانانه ته که رانه لاړى ، زړه به مې وچوى د خفگانه

(۳)

گلزار د مینې مې تالا شو ، راغی د غم سپیره خزان
 زه خو دې کړمه بې آرامه ، څنگ تیرووم به هجران
 زما په هره ساه کښې ته یې ، زما امید زما ارمانه
 جانانه ته که رانه لاړې ، زړه به مې وچوی د خفګانه

(۲)

یمه پخپله غریونیولې ، اوبنکې چې تاله وچوؤمه
 زما په برخه اسویلی شو ، اوس په سرخوړې بادوومه
 که دا په وس کښې د ساګرومې ، جدا کیدم نشوې زمانه
 جانانه ته که رانه لاړې ، زړه به مې وچوی د خفګانه

باجوړ - 14/08/2005

لویه

بنکلی خندا دې ایتهم بم دے

زه دې مړو کتولیونې کړمه

مئین زړګې مې درېسې کوی دردونه

چرتنه لاړې

(۱)

دې راتنه اووئیل دا څه کي

نه کوؤم یاری ته خواری مکړه

خوار شې د ځان سره ښه نه کي

مینه دے انګاریا زاری مکړه

غریب سړی څه کوه دې خپل کارونه

چرتنه لاړې

(۲)

ماورته اووئیل چې مرمه

مینه کښې دی زه گرفتار شومه

رنگ مې زیرېږی شوم بې دمه

نور د ژوندانه نه بیزار شومه

مُلا له ځم په تا کوؤ مه تعویزونه

چرتۀ لارې

(۳)

دې راته اووئیل ماشوم یې

اوس دې څه همت نه څه زور شته دی

شوله مسکۍ ویل نامعلوم یې

پته دې د قام نه د کور شته دی

زه په ناشنا پښتنو نه کوم اتبارونه

چرتۀ لارې

(۴)

ماوئیل مینه که پوهیږم

ته چې شجرې اړوې جینۍ

ترخو ماموندو کښې اوسیدم

ته که باجوړ ته راتلې جینۍ

د لعل زاده ساگر به وکړی تپو سونه

چرتۀ لارې

جھلم / 10/05/2005

www.pukhto.net

بگتۍ

بنکلي یې سترگې راروانه ږنگه بنگه ده

توره غنم رنگه ده

(۱)

بنکلی بانه شونډې لعلونه

زړه مې کوی پسې دردونه

غواړی د مینې یې خیرونه

توره غنم رنگه ده

پسې ملنگ ټم هغه ما پسې ملنگه ده

توره غنم رنگه ده

(۲)

پسې کریږم ډیر بی شانہ

ماته ده بنکلی د هر چانه

قربان یې شم ناز وادانه

توره غنم رنگه ده

په مینه پویه ده بنائسته لاچی لونگه ده

توره غنم رنگه ده

(۳)

په مينه گوري اشارې كړي
 ماسوزوي مسته نخرې كړي
 كله خندا كله گيلې كړي
 توره غنم رنگه ده

په ما اختر دې نن راغلي مې ترڅنگه ده
 توره غنم رنگه ده

(۴)

په ما قربان د سرو مال ده
 زه ترې خوشحال مانه خوشحال ده
 ساگره ډكه د كمال ده
 توره غنم رنگه ده
 زما د تيراو پاتې شوي عمر پنگه ده
 توره غنم رنگه ده

سندره

ستا د مړو سترگو كتنه ډيره گرانه شوه
 خبر نه شوم چې دا ولې زمونږ وړانه شوه
 ستا د مړو

(۱)

نيمه خواه دې نيمه لار كښې ځان له پريښودم
 د غمونو په انگار كښې دې وركيښودم
 زندگي مې د خطرو ډكه جانانه شوه
 ستا د مړو

(۲)

راته وایا کوم ظالم یې لمسولې ته
 چې په مخه مې تیریزې غلې غلې ته
 ته چې لارې دنیا مانه پښیمانې شوه
 ستا د مړو

(۳)

ستا غمونو دے ورک کرے د شپہ خوب زما
تلو سودی تباہ کرے حلمیتوب زما
د زرگی دنیا مہی دکہ د خفگانہ شوہ
ستا د مرو

(۴)

راشہ راشہ نورہ خیلہ ضد پنتو پریپردہ
دا خویونہ دا عادت د لیونو پریپردہ
ماساگر تہ رامعلومہ ستا مرانہ شوہ
ستا د مرو

★★★★★★

★★★★

★★★

★

سندھ

خوانی مہی سپیلنے کرلہ ، زرگے می سوزولہ
چی زہ بہ ڍیر مئین یمہ ، کہ تہ بہ یی ڍیر بنکلہ
(۱)

درخی چی ستا پہ لوری ، خیالونہ مہی شی شل
خوبونہ بی قرار دی ، آرمان مہی دے پاگل

زما د کردار فصل خود غم شیبی وھلے
چی زہ بہ ڍیر مئین یمہ ، کہ تہ بہ یی ڍیر بنکلہ
(۲)

تہ خاندہ خوشحالیرہ ، دے ماباندی قیامت
پہ اور کنبی اوسیدل دی ، وفا او محبت

پہ شان د لیونو یمہ ، گریوان مہی دے شلیدلے
چی زہ بہ ڍیر مئین یمہ ، کہ تہ بہ یی ڍیر بنکلہ

(۳)

په ځان باندې مئينه ، مغروريې په بنکلا
دردونه انتظار ، په برخه دی زما

زما د زړه د باغ نه د مستي گل شو کيدل
چې زه به ډير مئين ټمه ، که ته به يې ډير بنکله

(۲)

خيالونه په ليمو کښې ، گرځومه ستا تصوير
مرهم مې د زړگي يې ، د ميني مې جاگير

ساگر باجوړې پرېښه ، تالپاره کور او کله
چې زه به ډير مئين ټمه که ته به يې ډير بنکله

★★

★

خيبر پښتونخوا

په مونږ باندې خوږ د خپل بدن دے
خيبر پښتونخوا بنکله وطن دے

(۱)

وطن دے گلزار ، پښتون گلونه
اوسپړې پکښې ، ټول لکه ورونه
دا خرې کوڅې ، چاپيره غرونه

سپرله سپرله دے ، چمن چمن دے
خيبر پښتونخوا بنکله وطن دے

(۲)

رنگين مازيگر ، بنکله سحر
حيران به دی کړی ، هريو منظر
زړگے د ټولو دے پښور

بنائيسټ يې سوا په فرانس لندن دے
خيبر پښتونخوا بنکله وطن دے

(۳)

خلوص ملمستيا، د دي فطرت دے
 په ټول جهان يې، مقام اوچت دے
 د ننگ ناموس يې، خومره شهرت دے

په تيښته ترينه، هريودشمن دے
 خيبر پښتونخوا بڼکله وطن دے

(۲)

پرديس کښې څه دي، بې د غمونو
 ژوندون تيروؤ، تش په يادونو
 وطن مې ښه دے، په وطنونو

ساگره زړه مې، پسې غمژن دے
 خيبر پښتونخوا بڼکله وطن دے

★★★★

★★

★

زهره

دا چې پشان د "ن" په شکل بڼکاري
 په جهنډه د پاکستان کښې
 هم دا ستورې او سپوږمۍ ده. د نفرت تورتم کښې خاندې

دا هلال، اوزهره دواړه
 د وحشت تياره شوه خره
 دا ظلمونه به هم لرشي
 امريت به شکست وځري
 بې امنۍ به کډه يوسي
 خوشحالي به زردۍ راشي
 بيا د امن به چرچه وي
 په هر څه کښې به انصاف وي
 دا جهان يې ټول بيدار کړو
 ځان ته يې ټول متوجه کړه
 علامت دا د ژوندون دے

په تيارو کښې هم پرقيږي
 خپل مقام يې هم پيدا کړو
 د هلال په غيږ کښې ناست چې دا زهره ښکلي ښکاريږي
 قاتلانو له تنبيح ده
 غدارانو له تنبيح ده
 خيرخواهانو له دې زيرې
 دا پيغام د همدردۍ دې
 دا انعام د صداقت دې
 سياره نه ده دا نور دې
 دنيا ټوله يې روښان کړه
 د دې غيږ کښې محبت دې
 هم جذبه هم ورورلي ده
 دې کښې امن دې حيا ده
 هم خواري ده هم محنت دې
 شرافت دې او دوستي ده
 دې کښې عدل او انصاف دې

د هلال په غيږ کښې ناسته دا زهره سياره ښکاري
 خوشخبري ده مونږ لپاره
 د غريب فرياد به اوري
 د ظالم لاس به نيول شي
 ټول به خاندې خوشحاليږي
 د يوبل نه به زاريږي
 په يوبل به قربانيږي

غزل

مستو سترگو ڪرم بيمار خوندونه اخلم
د مئين زړه بي قرار خوندونه اخلم

مرگ اوڙيلو مي د ڪلي نه زړه تور ڪرو
راغلم ڪلي نه د بنار خوندونه اخلم

بنڪلے يار راته په سرو شونڊو مسڪے دے
په خزان ڪنبي د بهار خوندونه اخلم

ڪله ڪله ڏير د ميني گوزار راڪڙي
د پستو گوتو گوزار خوندونه اخلم

دا چي زه يي وخت په وختي قاره ومه
د غصي نه يي په لار خوندونه اخلم

ناز ادا يي وار په وار جادوگري ده
ورته گورم وار په وار خوندونه اخلم

باجوړي ساگره نور مي څه کار نشته
نن سبا د انتظار خوندونه اخلم

ډيره اسماعيل خان 02/07/2011

هاڻڪو

ماوئيل جنگ به د خبرو وکړو
دنيا دنيا يې په وهلو کړمه
ايله بنارخ مې د هډوکو بڼه شو

★★★

شپږ سرکونډي مې خوشحالي نه وکړې
چې په پومبي ځل مي زرگون بيا موندو
هغه سرکوزي هم نقلي اوختو

★★★

ماويل توبه مې درکشي د سورلي
هغه ويل ځان له ليند کروزر واخله
ماويل هغه کښې زما ساه تنگيږي

★★★

استاد ويل پئيو سره دماغ تيزيږي
شاگرد ويل دا خبره سمه که وي
زمونږ کټه به انجنئرو وي اوس

★★★★

ماويلې دانس به روره څنگ ازده کړم
هغه ويل دا خو دومره گرانه نه ده
چرته بهرتي شه په تريفک پوليس کښې

★★★★★

غزل

څنگه ډرائيور چې سوارو ته خوشحاليږي
دغه شان افسر زموږ روپو ته خوشحاليږي

دانه ده چې دا نور قومونه واړه بې گناه دي
واکدار د پښتون هسې شرميدو ته خوشحاليږي

د بعضو پاکستان په پټه خله خپته ته واچو
دا ځنې خوار پرق تشو نعرو ته خوشحاليږي

مليان په حکومت کښې په مثال د تماثر دي
دوی هره ترکاری کښې پخيدو ته خوشحاليږي

”مننه“

زه د لاندینو ملگرو مننه کوم چې ماسره یې د دې
کتاب په چاپ کولو کښې هر قسم اصلاحی او اخلاقی هلې
ځلې وکړې - په هره مرحله کښې ئې زما حوصله افزائی کړې
ده او ماسره یې هر قسم تعاون کړی دی -

د باجوړ پښتو ادبی ټولنې ټولو ملگرو خصوصاً د،
منور جان وفا، صفدر دانش، عالمگیر تنها، رفیع الله
احساس، ډاکټر رحمت الله ماموند، ولایت خان ولایت، سردار
خان بندیوان، ابرار الحق بینوا، بخت زاده شاعر، علی رحمن
روغ لیونې، ماجد بې وس، اورنگزیب انقلابی، کفایت الله
خلوزوال، شکیل احمد ساحر، نثار فرقانی، جان زیب
حسرت، ناصر حیران، سیدا جان راحل، حوالدار عزیز الله
ماموند، عمر محمد مفلس، حبیب احمد انکسار، اختیار
گل اختیار، مسلم سحاب، اشرف خان صدیقی، سعید جلیل،
اسحاق انگار، شمس الهدی شمس، عبدالله جان اسیر، مسافر
پرديسی، جاوید کمروال، بوم بوم اقبال، ماستر عزیز الله تنها -
د خپلو مشرانو جان بهادر صدیقی، محمد سلیم

شاهد، دوستانو عبدالوکیل شیدا، عبدالودود بادل،
عبدالمتین خاکسار، سلیمان صدیقی، عبدالوہاب ماما،
نیازولی خان، اعظم باجوڑی، سید نبی سید، ډاکټر غلام
یوسف، ډاکټر حضرت محمد، پرنسپل بهادر سید، ریاض
ستینو، مصطفیٰ، طیب، مستقیم، عالمزب، اقبال، رحیم
چاچا، محمد طیب، محمد یونس، قاری لقمان، امان اللہ،
اعتبار سید کاکا، زیر اللہ، محمد رحمن خلف، عبداللہ،
سیدورحمن، محمد زبیر بیلوت، محمد نذیر، محمد خان
گریگالے، سیف الدین صدیقی، تیلر حیات اللہ تبسم، مامور
خان، طور گل شاکر، حوالدار عبدالجبار، حوالدار عبدالغفار،
ملا حمید الرحمن، ډاکټر ابراہیم، ډاکټر عبدالسلام، عمران
خان، حاجی مظرف خان، حاجی عبید اللہ، حاجی طورسم،
ممتاز خان، زرین سید حکمت، اکرام الدین، لقمان، صلاح
الدین، شاہ خالد مته شاہ، جمشید اقبال، احمد زاده، حاجی
اجمل، میر حسن خان خلجی، ماسید، محمد جمیل ریگے،
ابراہیم شبقد، رئیس خان، مقدر خان ځوانی، داؤد خان،
سید اللہ، یوسف سباؤن، سعید، سلیمان، رحمت اللہ، فرمان،

وحید اللہ، طارق شمشاد هوتل والا، همش خان، لقمان ایل،
ایس، سلمان، ظاہر محمد پیمان، یعقوب شاہ پیمان،
سعد اللہ جان، ملک مومن خان، حاجی محمد سید، عزیز،
رؤف استاذ، فاتح رحمن، ملک سیراج، دلاور، ملک برهان،
ملک طارق، ملک عثمان، سمیع اللہ، صاحب جان، مناسب،
ملک ضیاء الرحمن، فضل واحد غلام، طاہر، شوکت،
احسان الحق، خانوادہ، سید اللہ، ملک ہدایت، عبدالرشید،
حیدر زمان، عبدالرحمن، ملک عمران، حبیب، حبیب الحق
، امان اللہ، جمعہ خان، ملک اسرار، شمس الدین، سلام،
ملک امجد، ملک شوکت، ملک نجیب، شبیر احمد، سیف
الرحمن، عبداللہ، عبدالرحمن، فضل سبحان عاجز، شاہ خالد
، جاوید فرہاد، ہدایت دل جلے - ادیس، لعل بادشاہ، کشمیر
کاکا، حاجی شیر بہادر، یارولی خان سیٹھ، ممتاز، شیروان،
عثمان، خالد، ایاز، بشیر، صلاح الدین، نظام الدین، حسن
خان، خیر الرحمن، خانوادہ، نورحمن، گل زمین خان، بادشاہ
، رحمت اللہ وفا، حاجی بنائستہ رحمن، جان سید، افتخار
گل رحمن استاد، سیف اللہ ډرائیور، خائستہ، شکور

مستري، يونس مستري، صبغت، لياقت ډرائيور، شيرولي
 خان - ملك احسان الله، ملك سبحان الله، ملك كفايت، ملك
 عطاء الرحمن، ملك زير على، ضياء الحق، عزيز خان،
 خانواده حيات الله، عثمان، اعجاز، عيسى خان، حضرت
 عمر، اكرام الدين، الياس، عطاء الله، اسماعيل، ميرزمان خان،
 گل زمان، زرسيد، مرجان، سليمان، نجيب، رحمن الله مانر،
 و، ادریس، صادق، جاويد، آياز، تورخان، هميش، سيد
 رحمن ايف سى، شوكت، لعل ضمير ايف سى، نور حمن،
 عبدالملك، سعيد، خورشيد، عبدالرشيد، محمد جان گت،
 عمران، حيدر ارمانى، عزيز الرحمن ډمبرى، صاحبزاده،
 ابراهيم، اسماعيل، سليمان، نصر الدين، شاه تر، فروش،
 شهيد الله، تلاوت، عبدالوهاب، وكيل، احسان الحق شانى،
 حليم گل، حبيب الله فنكار، وحيد الله تنها، حاجى شكور،
 عبدالغفور، علير، فضلى، عبدالخالق، رحيم گل، گل سعيد
 ، سعيد وراره، روشندين، فرمان، لقمان، شبير، اقبال،
 محمد الله، داؤد، محمد رحمن تيلر، حبيب الله بلگى،
 رحمت الله، محمد گل جواد، احسان الله، بشير، اعجاز، زبير

ايف سى، عبدالغفور دوکاندار، گل رحمن دوکاندار، الياس
 خان دوکاندار، اختر منير، خليل، سلطان محمد استاد، لعلی
 ، سمسور خان، سبحان الله، سمیع الله، فضل اکبر، صاحب
 گل، سبحان الله ايف سى، ادم خان، خان گلاب، قادر خان،
 ظهور، روح الله، بادام، امان الله، عبدالرؤف، رياض، اسرار،
 عبدالواحد، اسامه صديقي، عمير صديقي، يوسف عرف
 شاه ولي خان، اسماعيل، وكيل، ډاکټر شير زمين، رياض،
 روح الامين، وقار، سبحان الله سبحان، شکور، عبدالرحيم،
 ادریس، جاويد دوکاندار، اجمل ايف سى، ضياء الدين ايف
 سى، لقمان، بخت روان، صوبيدار دلاور خان، سراج، اجمل
 دوکاندار، نسيم خان، محيب الله چوهدري، عبدالملك خان
 دوکاندار، ډاکټر خان شير، ډاکټر محمد عمر، اختر گل
 دوکاندار، رحمت الله، نعمت الله، احسان الله، قائد رشيد،
 اجمل، گل زمان خان کوټ چهته، زيزور، خليل الله، گل نذير
 ، حبيب الله، مناف، عبدالله، عماد الدين، درویش، بشير ماما
 ، عنايت الله کاشف، اسلام الدين فرهاد، گل نواب دلسوز،
 احسان الله حيران، امداد الله امداد، نجيب الله بي وس، غلام

رسول عرف طوطی، جمیل، محمد شفیع، الیاس ایف سی، سلیمان تنہا، امان اللہ، عبدالولی پی او، ډاکټر امان اللہ، قاری محمد اسماعیل، ډیره زیاته مننه کوم۔

ډاکټر خلیل الرحمن کلان، محمد طیب شاهین، محمد اسماعیل، محمد ادريس، بادشاه، سبحة اللہ، فراز، حاجی فاروق، حاجی پرویز، گل زاده، هدایت تیلر، شمشاد، منصور، داؤد، سید غفور، الیاس نسوار والا، فضل، امان اللہ، شفیع اللہ، رحمت اللہ، مجید،

خالد توحید آباد، جاوید، وحید جان، زاهد، نثار، لیاقت، شوکت، عالم دین، جدید، عزت خان، طور خان، خانوادہ، شفیق، ذاکر، جمالی، انوار اللہ نارول، جہانزیب، سلیم خان، ملک خیر، خان زمان، شاه زمان، سلیم مشنگ، شینا خان، غواص، شیرین، هید ماستر خان زرین مورہ، خالد خان، سید اکرم، محمد اکرم، داؤد خان، رئیس خان، گران، تاج، محمد دین خان زرے، غلام نبی آزاد، خالد خان، غلام، متیع اللہ، خان زیب، عالمزیب، صلاح الدین، نور محمد، مجاہد جبل، غلام، ایوب، بختور، احمد، سعید، قاری

عبدالمجید، ډاکټر سهیل، محمد بلال لغری، عبدالسلام، عبدالکلام، شاکر کباری، ارشاد، تاج محمد تاجو، نور محمد، اجمل موبائل والا، سمیع اللہ لیوی، نعیم، رفیق، امانت گل گیلہ مند، نواب، اقبال، سلیمان، طور جان، ضیاء الرحمن الفت، جنت گل، ملتان د ملگرو، وحید، رشید حاجی، محمد جان، داؤد، سعید، عمیر، محمد یونس، سمیع اللہ، مندا خان، تور خان، محمد، حبیب اللہ، طالب، زاهد ایراب، خان محمد، نثار الحق، رحمت اللہ، داؤد، محمد نعیم زگی، نجیم، عرب جان، علی محمد، عمران، صلاح الدین، عبدالرشید، گل فراز، عرفان، فاروق استاد،

امیر سلام عنایت کله، خانہ، شاه پور، حضرت اسلام، شفیق، شهاب الدین، حضرت حسین، عبید اللہ، عالمگیر، حاضر دانش، عنایت الرحمن چرگانو والا، شوکت، صلاح الدین گھائل، عدنان بلند فوتو گرافر، محمد اسرار رحمن آباد، عبدالغفار، جاندار خان، قاهر،

شاه نواز خان خار، محمد جان عرف پاچا، ریاض، زاهد، حاجی گل مچھلی فروش، محیب کمپیوٹر والا، فضل کریم

الفت، گوهر علی سمندر، شاه حسین، اکبر، انوار الحق، تاج
منان، قاری صفت الله صفت - محمد اجمل صدیق آباد پهاڻک
، عظیم خان - ولی محمد، شیروان، حنیف الله جان، شاهد
حبیب، محمد انور، انور مچو والا۔

د برخلوزو د ملگرو، ملک آیاز خان، ملک شاه ولی
خان، ملک صلاح الدین، ملک کاکاجی، ملک عالمزب خان
، ملک سرتاج، ملک برهان، ملک سمیع الله، محمد، خان
محمد، حاجی اعتبار سید، حاجی همیش گل، محمد سید،
اسلام سید، امت سید، نعمت سید، انور سید، رحمن سید،
اسماعیل دانش، احسان الله، سید غلام، خانواده، رحمن الله
، ارشاد، ربانی، علاقه دار، اقبال، شاه خالد، مومن سید،
عبدالمالک، فضل مالک، عبدالرازق، حبیب الله، حاجی ادم
ساز، زرین، منظور پتهان، بشیر پتهان، لعل محمد، رئیس
خان، نثار، محمد علی سید عرف میاں جی، سلطان،
شمشاد، سدھیر، ډاکټر حبیب، کفایت، شیرزاده، امیرزاده،
راحت ولی خان، کامل، سیف الله، شمشیر، ظهور،
لرخلوزو د ملگرو ډاکټر ابراهیم اعجاز میډیکوز،

کشر خان استاد، فضل واحد استاد، ملک ریاض، ملک سجاد،
تاج محمد، حیدر علی، زاهد، سردار، جان زیب، زبیر، ریاض،
لعل زاده، جاوید، روح الامین، شیرزمان خان، خان، هدایت،
اصغر، امان خان، شفقت، خیر الله، سید عواث،

آئی آر سی د ملگرو، فرید الله خان وزیر، خالد محمود
کنډی، تقدیر الله محسود، محمد نور محسود، عظمت
محسود، شاهد محسود، وقاص محسود، محمد زمان
محسود، زاهد محسود، اسلام گل، شاه سعود طورو، عزیز
خان، فاروق اکرم خټک، عمران افریدی، امین سلارزی، محمد
علی ډاگي، ارشد صوابی، فهد عباسی، ظهور، منیر خان
مروت، تنویر مروت، عارف خان مروت، مرتضی چارسده،
تحسین، محمد ریاض بنوخی، ډی آئی خان د ملگرو، بصیر
خان، طاهر محمد طاهر، سردار آسی، موزمین، سید عالم
، رحمن الدین، شهاب الدین، احمد شاه، رحمت الله، ضیاء الله
، جمال شاه، مرالی جان، شیرزاد، جاوید، حیات، شاه نظر،
عمران، ارشد، شاهد، ظهور هوتیل والا، بلال، عابد زمان،
بخت محمد، ظاهر شاه، اجمل وزیر، عمران وزیر، افتحار

برکي، احسان الله ساگر، سيوي د ملگرو، ملک سعيد احمد،
 رياض، بنارس، پردول، نجيب، غلام محمد، خالد خان،
 تحصيل، عبدالرحمن، عزيز الرحمن، حبيب الرحمن، وحيد
 گل، شريف گل، حبيب گل، بنائسته رحمن، علي رحمن،
 نور محمد، خاطر، نواب سيد کمر، ملک عبدالولي، ملک
 حيدر، ولي سيد مور، خانواده ساگر، عزيز الله اين آر، پير
 محمد، ستانه گل، عبدالرؤف، يوسف، اختر منير، عثمان،
 رياض، بخت منير، اختر محمد، سيد احمد جان، محمدا جان
 ، اکبر جان، حبيب الرحمن، عبدالوارث، فراز،
 يادشاه ليکنده، سيدارب، شاه زمان، رسول خان، فضل
 منان، عبدالحنان، عبدالمنان، اول خان، رستم خان، فضل ربي،
 محمد رحمن، حبيب الرحمن، عبیدالله، حبيب الله، زين الله کاکا
 ، هميش خان کاکا، ډاکټر جليل، عظيم خان، عارف خان،
 اورنگزيب، پرويز، خالد، جان فقير، سبز علي، کشر خان حاجي،
 حاجي اعظم، محيب الله، يسين، هدايت -
 وحيدالله گواتي، وحيد گل، عبدالحق، عبدالقيوم،
 انجنير حفيظ الله، روح الامين گت، گل سيد اگره، صلاح

الدين، ډاکټر رشيد، ظاهر شاه، مرسلين، ډاکټر انور خان -
 باچا منير نوم کلي، ستانه گل، اختر، حضرت سعيد
 عرف شينو، عمير، بخت منير، شاه منير، عثمان، سلام شندې،
 مور، ملک لياقت نياگ، اقبال، حيات، سعيد الحق،
 عبدالخالق، رحمن الله ليکچرر، محمد حيات، عبدالوهاب،
 اسحاق، عبدالرازق، جان ولي، عبدالرحمن، شهيد الله، سیراج،
 باجانا روان، سيد احمد، ظهير خان، فضل واحد، مشتاق،
 سميع الله، عزيز، شاه خالد،
 فيصل آباد د ملگرو، حاجي شينا خان، منان، اختر
 شير، ملنگ خان، سلام، داؤد خان، مجيد، رحمن الله،
 ظهور الله، حميد الله، احسان الله، مرسلين، محمد يونس،
 جان محمد، حاجي محمد عزيز، حاجي ستانه گل، ظريف
 خان، سخي رحمن، حاجي حکيم خان، فضل، لعل خان، گل
 حکيم، امين الله، طاهر، فقير خان، اول خان ستتر، حبيب
 پروانه، رانا نعيم، سيف بهائي، منان، مبارک علي، حاجي
 اشرف چائے والا، حاجي اصف، رضوان، سبز علي ليوي،
 جلال الدين، حميد ايف سي، عبدالغني حوالدار، زاهد

خوپړچي، حوالدار جبين خان، عمران، بختيار، مختيار، حبيب الله، عطاء الله، ډاکټر رضا خان، نظام الدين، پرويز، دير استاد، محيب، جمال، گل حسن خان، رحمن شاه، گلا خان، اسرار خان، داؤد، فرمان ډرائيور، عنايت الله۔

سيد عمران کمرسر، ايوب، امان الله، شامت خان، نعمت، عمران، نعمت خان، فضلي، ظاهر شاه، فضل محمود ريگي، محمد زاده، حيات الله، بلند حاجي، ډاکټر نسيم، عبدالمجيد، عبدالرشيد، عبدالعزيز، عبدالوکیل، شاه ولي خان، خان شیر کلان، سيد محمد، ډاکټر احسان الله، هميش خان، گل شیر، حکيم جان، رحمن جان، مسافر، عنايت الله، ډاکټر عبدالملک، مصباح الدين باغ، حيات، اعجاز، صلاح الدين سيسی، انجنير برهان الدين، اعجاز، انور، داؤد، نیاز ولي خان، اسرار، سیراج، مسافر، خيسرو، انور خان ميتو، شاه پور، محمد خان، محمد طاهر، احسان الله، شفيق الله، يوسف، سليمان انتظار، تازه خان، سيد احمد خان، تاج محمد خان، قيوم خان، برهان، شکور، نظام الدين، عرب خان، حبيب الله، نعمت، فيروز خان، جليل، خليل،

رحمن الله، ظهير الله، محمد يونس، شاسور خان، شموز خان، لياقت، شوکت، عبدالغفور غاخي، گل وزير باب ماستر، عبدالرؤف، شمس، صلاح الدين، اقبال، دلاور، اصغر عمری، جمشيد، وهاب، ملنگ، مندالي وزير آباد، عبدالحق، سعيد الله، درويش، تاج محمد، چوهدري بشير احمد، کامران،

باچا عابد بيلوت، حاجي يوسف، حاجي بختيار، طاهر، جان زيب، فضل سبحان، نعمت الله شاکر ډبر، فضل حکيم، طارق عزيز، عمر حيات صدف،

پينسورډ ملگرو سعيد الله راهی، عبدالرازق، فضل سبحان، عرفان، شفيق، عبدالخالق، شاکر، تاج، قاری رفيق، باچا گل، خيرو، ضياء الرحمن، منظور، منان، حضرت، نور خان، حاجي وحيد، امجد، گل زمان عرف گل زمی، غفور، سلطان محمد امير، هميش، کشمير، شموز، زيرامين، محمد علي مومند، حمد الله، زاهد، شاکر، فضل معبود، ميراعظم، قاسم، سعيد دوکاندار، امير باچا، امير بهادر، نصر الله نصير، عبیدالله عبید، حاجي صديق الله، زبيح الله، قاری صفی الله، الحاج سيد عبدالله

، صبغت الله ،

فضل سبحان دانش شريف خانه ، عبدالواحد ،
عبدالوهاب ، عبدالصمد ، ماجد ، فضل ربی ، داؤد ،
عبدالودود ، فضل الله ، بشير ،

لينگوڀج سنټرڊ ملگرو ، جميل چينه گي ، آياز خان ،
رحيم الله ، مولوی عبيدالله ، عنايت الرحمن ، اکرام ، روح
الامين شاه گو ، عبدالرزاق ، عبدالغفار خان ، ډاکټر تحصيل
خان ، سعيدالله ، نجيب الله ، علی رحمن ، خليل ، قاری نظام
الدين ، صاحب ډمه ډوله ، محمد ، محيب الله ، اسماعيل ،
ظاهر شاه ، محمد رفيق ، محيب الله عادل ، شاکر ، طورو مردان
د ملگرو ، مبصر نادر طورو ، کامران طورو ، اسد طورو ، محمد
اکرام طورو ، محمد شبیر طورو ، بشير طورو ، حاجی زوار
طورو ، جنید طورو ، صیب زر طورو ، ضياء الله خان طورو ،
منظور احمد ثانی طورو ، اصف رضا طورو ، رفيع الله خان
طورو ، سفير خان طورو ، نورالله طورو ، وصال محمد طورو ،
مجاهد طورو ، فواد علی طورو ، امين باچا طورو ، خالد باچا
طورو ، حارث طورو ، محمد سليم مایار ، امجد مری ، سجاد

ټانکوئي صوابی ، سعيد خان ، ډاکټر لقمان باجوړی ، ډاکټر
اصغر علی خان روغانی ، ډاکټر اکبر علی خان بونیږی ، ډاکټر
عجب خان بونیږی او حبیب الله ستینو ډېره زیاته مننه کوم
چې مونږ سره یې خپل نیک جذبات او پُرخلوصه دعاگانې
ملگري کړې .

لعل زاده ساگر